

Het Bronnenboek van Nijmegen mist meer dan 250 bronnen.

Naast prof. Bogaers komt in hetzelfde Numaga-nummer ook dr. Leupen in het geweer. Deze mede-auteur van het door Delahaye fel aangevallen Nijmeegse Bronnenboek maakt nog eens duidelijk waarom in dat werkstuk in 190 gevallen voor Nijmegen in plaats van Noyon gekozen is. „Wij zijn ervan overtuigd dat deze lijst in hoofdzaak beantwoordt aan de huidige stand van de wetenschap”, aldus Leupen.

Het Bronnenboek is een aanfluiting van historische wetenschap. En dat weten ze in Nijmegen ook! Maar het wordt angstvallig verzwegen. Het Bronnenboek mist meer dan 250 bronnen tot het jaar 1047 waarin Noviomagus genoemd wordt. Dat Noviomagus was ook niet Nijmegen, maar Noyon. Pas eind 11de eeuw ontstaat Nijmegen en heet dan Neumaia. Volgens Albert Delahaye getuigt het Bronnenboek van Nijmegen van wetenschappelijk geblunder, bevat ontelbare fouten en manipulaties waarmee bewust fraude en wetenschappelijk bedrog wordt gepleegd.

**Delahaye:
„Nijmeegs
bronnenboek
bedrog”**

Voor de blauwe onderstreepte woorden verwijzen we naar de website www.noviomagus.info.

Lees vooral wat hoofdauteur [Piet Leupen](#) over Delahaye schrijft. Met het Bronnenboek wordt aangetoond wat juist niet de bedoeling was: **er bestaat geen continuïteit in de geschiedenis van Nijmegen**. We kunnen dit niet genoeg benadrukken! In de inleiding geven de samenstellers van het Bronnenboek P. Leupen en B. Thissen, Albert Delahaye al volkomen [gelijk](#) in zijn [visie](#). Slechts met valse citaten en fraude willen ze de visie van Delahaye onderuit halen, maar bevestigen daarmee slechts hun onkunde als mediëvistieke wetenschappers. Lees ook wat anderen van het [Bronnenboek](#) vinden.

Wat hiernaast links door prof. Leupen beweerd wordt is **helemaal juist**. Inderdaad beantwoordt deze lijst **in hoofdzaak** (waarin dan niet?) aan **de huidige stand van de wetenschap**. Dat die **stand van de wetenschap** enkele decennia **achterloopt**, hebben Leupen en Bogaers niet begrepen. Zij blijven vasthouden aan mythen die vele eeuwen geleden ontstaan zijn.

De mythe van de Bataven in de Betuwe is pas 5 eeuwen geleden ontstaan, die van Karel de Grote in Nijmegen is pas 5½ eeuw oud (ontstaan in 1480), die van Willibrord in Utrecht is 7 eeuwen geleden (in 1301) ontstaan en die van Bonifatius in Dokkum is nog geen 2 eeuwen oud. Mythen die al zoveel eeuwen bestaan, ook al zijn ze onjuist, krijg je niet zomaar van tafel.

Het gemis aan continuïteit wordt vooral aangetoond met wat wordt overgeslagen en dus NIET in het Bronnenboek staat. P. Leupen en B. Thissen (en hun studenten die feitelijk de samenstellers zijn geweest) schrijven in de inleiding van het Bronnenboek dat ze **alle bronnen hebben verzameld waarin het over Nijmegen gaat**. Maar het Bronnenboek slaat over de Romeinse periode al **13 teksten** over waarin Noviomagus of het Eiland der Bataven genoemd wordt. En over de periode **tussen 227 tot 725** vermeldt het Bronnenboek **geen enkele tekst** en die tekst uit 725 gaat niet eens over Nijmegen. **Zie de tekst uit 725. Dat is een hiaat van 5 eeuwen!** Maar er bestaan uit deze periode liefst **28, vooral Franse bronnen** waarin Noviomagus of een variatie daarop, zoals Numaga, genoemd wordt. **Het Bronnenboek slaat ook de kroning van Karel de Grote in Noviomagus over!** Uiteraard zul je zeggen, immers deze tekst waarin Noviomagus genoemd wordt, gaat onbetwist over Noyon. Daarover zijn alle historici het volkomen eens dat het in **de bisschopsstad Noviomagus** gaat, waar de Frankische heersers een paleis hadden. Over de periode na 700 slaat het Bronnenboek nog eens **225 teksten** over waarin Noviomagus of een variatie wordt genoemd en die dus worden afgestaan aan Noyon. In totaal zijn dat al **266! (tweehonderd zes-en-zestig!)** teksten die het Bronnenboek overslaat. Daar kunnen we nog meerdere teksten of bronnen aan toevoegen (zie bij [het complete materiaal](#) hieronder). In het Bronnenboek worden naast "Noviomagi" vanaf 98 n.Chr. ook de volgende namen voor Nijmegen opgeëist: "Civitas Batavorum", "Batavodurum" en "Oppidum Batavorum" en inscripties met "M.B(at)." (door [prof. Bogaers](#) uitgelegd als "Municipium Batavorum"). **Van deze inscripties is er geen enkele in of bij Nijmegen gevonden.** Een verband met Nijmegen is daaruit dan ook niet af te leiden. Er is uit de periode van 770 tot in de 11e eeuw, geen archeologisch bewijs gevonden voor wat in de bronnen over Noviomagus wordt vermeld. Sarfatij schrijft (in Verleden land): *"Het archeologische beeld van de vroege Middeleeuwen is in vergelijking met het historische even schimmig"* en: *"Voor de Karolingische tijd is men dus altijd uitgegaan van de palts. Toch is van het burchterrein [...] archeologisch niets van deze eerste palts, uit de Karolingische tijd bekend"*.

Wat staat er als eerste tekst in het Bronnenboek van Nijmegen?

De eerstgenoemde en oudste tekst in het Bronnenboek van Nijmegen dateert uit **50 na Chr.** Hoewel deze tekst (over de *Civitates Batavorum*) een nog nooit bewezen opvatting is dat het over Nijmegen gaat, erkent het Bronnenboek hiermee wel, **dat alles wat daarvoor ligt, niet bij Nijmegen hoort!** Het Bronnenboek vermeldt Julius Caesar en zijn beschrijving van het Eiland van de Bataven niet. De tekst van [Willem van Berchen](#) zoekt men tevergeefs in het Bronnenboek, ofwel men erkent hiervan de valsheid en **men erkent dat het hier niet over Nijmegen of de Betuwe gaat**.

Het Bronnenboek, uitgegeven door de Universiteit van Nijmegen, laat **de Romeinse periode** in Nijmegen dus beginnen in 50 n.Chr. en eindigen in 227 na Chr. **Dit is helemaal juist!** De eerstvolgende tekst in het Bronnenboek is uit 700-725, waarin het echter niet over Noviomagus gaat maar over Noita. Uit andere teksten (zie [de Ware Kijk op](#)) blijkt het over de plaats Nemetacum te gaan, wat Atrecht is. De plaats in andere teksten omschreven als Nodac, Noirda, Nonmodica en ligt in Gallia Belgica. Deze tekst uit 700-725 zoals het Bronnenboek het jaartal (onjuist) aangeeft, gaat dus helemaal niet over Nijmegen.

Daarna volgt de tekst is uit het jaar 777 die over de bekende oorkonde uit 777 gaat, waarin Nijmegen ook al niet genoemd wordt. Derhalve vertoont het Bronnenboek van Nijmegen tussen de 3e en 8e eeuw een gat van 5 eeuwen, waarmee bewezen is dat er nooit enige continuïteit in de geschiedenis van Nijmegen bestaan heeft. Dat gat van Nijmegen zal allengs groter worden, nu aangetoond is (zie de boeken van Albert Delahaye) en andere historici dit bevestigen: zie [hoofdstuk 6 van Citaten](#)) dat Karolingisch Nijmegen nooit bestaan heeft.

Voorbeelden van teksten die essentieel zijn in de geschiedschrijving, maar in het Bronnenboek van Nijmegen zijn weggelaten, omdat ze al te duidelijk op Frankrijk wijzen.

Tussen de 3e/4e eeuw en het jaar 1047 geeft het Bronnenboek 114 teksten, maar slaat er 178 over. Kenden Leupen en Thissen deze 178 teksten niet? **Tussen 400 en 700 vermeldt het Bronnenboek NIETS. De hele Merovingische periode wordt overgeslagen.** Het is wel duidelijk: **Nijmegen bestond toen nog lang niet.**

- **456 - 556.** Het "Vita S. Medardi" verhaalt over koning Chlotarius, die over de Somme en de rivier de Oise naar het paleis van **Noviomagus** kwam.
- **511.** Op het concilie van Orleans uit het jaar 511 wordt Suffronius bisschop van **Noviomagus** genoemd.
- **ca. 541 - ca. 560.** St. Medardus, in 457 geboren te Salency vlakbij Noyon, was bisschop van de Viromandui, dat **Noviomagus/Noyon** was.
- **600.** Regino van Prüm, heeft geschreven dat het land van de Bataven, dat eertijds tot het continent van Gallie behoorde, omstreeks 600 in het rijk van de Franken is opgenomen. Dit is met geen mogelijkheid op de Betuwe toe te passen.
- **614.** Op het concilie van Parijs uit het jaar 614 wordt Berthmundus als bisschop van **Noviomagus** genoemd. Leupen kent de hele man niet. Het gaat er natuurlijk niet om, voortdurend grapjes te maken over de *"bisschop van Nijmegen"*, doch om het feit dat Noyon reeds eeuwen vóór de Nijmeegse mythe Noviomagus heette, en dat die stad een institutionele achtergrond had, uitgedrukt door een koninklijk paleis en een

bisschopszetel. Het is volslagen onaanvaardbaar dit buiten beschouwing te laten bij het onderzoek naar wat **Noviomagus** in die periode en later betekende. In dat Noviomagus heeft steeds **een bisschopszetel** bestaan.

- **640 - 659.** St. Eloy, ca. 588 bij Limoges geboren, werd in 652 bisschop van **Noviomagus/Noyon** en predikte onder de Friezen. Vanzelfsprekend moet men deze Friezen niet in het noorden van Nederland situeren, maar in Vlaanderen, dat onder het bisdom van Doornik ressorteerde. St.Eloy predikte al vóór St.Willibrord onder de Friezen.
- De periode **700-725**: hier wordt **wetenschappelijk bedrog** gepleegd door bronnen onvolledig en onjuist te citeren, onjuiste jaartallen te noemen en het weglaten van essentiële informatie. Dat is wetenschappelijke manipulatie en bedrog. Lees er alles over op [pagina 17 van het Bronnenboek](#).
- Het Bronnenboek slaat ook de teksten uit **768** de kroning en **814** het sterfjaar van Karel de Grote over! Dat is toch wel weinig empathie met deze keizer die men in Nijmegen toch nog steeds op handen draagt en sinds 1962 zelfs met een groots standbeeld vereert.
- het Bronnenboek geeft ook enkele malen geen tekst, maar slechts de naam Noviomagi (tekst 18), Niumaga (tekst 26) of besteedt enkele woorden waar de tekst over gaat en waarbij de ondertekening met **'actum Noviomago'** steevast **'vertaald'** wordt met Nijmegen. Zie de teksten 54, 56, 63, 66, 69, 72, 73, 77, 78, 79, 80, 81, 82, 83, 84, 85, 86, 87, 90, 95, 96, 100, 106, 107, 113, 115, 116, 118, 119, 122, 123, 126 en 130. Welk bewijs is er dat die ondertekening in Nijmegen plaatsvond, als de oorkonde over het klooster Saint-Ghislain in Henegouwen (Hainault) handelt? Wat had Nijmegen met Henegouwen te maken? Hier zou een uitgebreide toelichting wel op zijn plaats zijn geweest.
- Het Bronnenboek geeft maar **vijs teksten over Noviomagus en de Noormannen**, de nrs.50 (uit 837), 55 (uit 846), 57 (uit 870), 58 (uit 880) en 59 (uit 880/881), in feite maar vier daar 58 en 59 parallelteksten zijn over dezelfde gebeurtenis. Maar het Bronnenboek **slaat 50 teksten over**, waarin over Noormannen en Noviomagus, Batua en Frisia wordt gesproken. Waarom worden deze teksten over Noormannen en Noviomagus overgeslagen en menen Leupen en Thissen met een restantje van vier te bewijzen dat de Noormannen in Nijmegen verbleven? Is dit geen wetenschappelijk bedrog?
- **Tussen die 50 teksten hier genoemde overgeslagen teksten zitten er 25 die voorheen altijd op Nijmegen en Nederland werden toegepast**, namelijk de teksten: 178, 240, 242, 244, 248, 252, 253, 254, 259, 260, 261, 262, 263, 264, 271, 274, 287, 293, 296, 302, 310, 311, 312, 320, 338 in [De Ware Kijk Op](#). Deze teksten worden zonder vorm van toelichting dan ook aan Noyon c.q. Frankrijk afgestaan. Derhalve geeft het Bronnenboek volmondig toe, al hield het de mond stijf dicht, dat **de vroegere toepassing op Nijmegen fout was**. In deze materie heeft het Bronnenboek **een van zijn ergste fraudes** gepleegd, die de kern van het **opzettelijk bedrog** blootlegt. Het Bronnenboek zegt bij monde van prof.Leupen: **"het is belachelijk te veronderstellen, dat bij de historici verwarring zou bestaan tussen Noyon en Nijmegen"**, zoals Delahaye vanaf 1954 stelde. Niet alleen toont het Bronnenboek evenzoveel malen zelf die verwarring aan, maar het laat ook 50 bewijzen van die verwarring achterwege, om dan te besluiten dat **"er geen verwarring bestaat"**. Zonder toelichting waarom deze teksten niet meer voor Nijmegen gelden, is het **wetenschappelijk bedrog ten top** en levert het bovendien de **"Blunderprijs 1981"** voor Leupen op.

- In de berichten over de Noormannen neemt Dorestadum een even belangrijke plaats in als Noviomagus. Daarover citeert het Bronnenboek twee teksten en **slaat het er 16 (zestien!) over**, weer zonder enige uitleg over deze selectie te geven. Zie de teksten: 87, 104, 210, 224, 225, 226, 242, 243, 244, 246, 259, 260, 262, 271,356,445 in [De Ware Kijk Op](#). Waarom worden deze overgeslagen? Omdat ze niet over Nijmegen gaan? Maar als de Noormannen niet Wijk ij Duurstede en Utrecht geplunderd hebben, waarom dan wel Nijmegen dat slechts via die plaatsen te bereiken was?
- De Noormannenberichten bevatten niet alleen Noviomagus en Dorestadum. Meestal vermelden zij ook Frisia - Vlaanderen, Batua - Béthune, de Renus - Schelde, soms zelfs de Schelde en Vlaanderen onder hun eigen namen. Dan is het wel duidelijk waarom het Bronnenboek deze teksten overslaat!
- Uit het jaar **1047** (de verwoesting van het paleis Noviomagus door Boudewijn van Vlaanderen en Godfried van Lotharingen) geeft het Bronnenboek 2 teksten en een derde gedeeltelijk, maar **slaat er 6 (zes!) over**. Het wel duidelijk waarom Leupen en Thissen deze 6 overslaan. **Kenden ze deze teksten niet of hebben ze deze bewust overgeslagen omdat ze te nadrukkelijk op Frankrijk wijzen?** Wie de teksten 417, 418, 419, 420, 421 en 422 in [de Ware Kijk Op](#) leest weet het antwoord wel. ook hier is weer sprake van **opzettelijke misleiding** ofwel **wetenschappelijk bedrog**.

De teksten uit 880 en 881 over de Noormannen die men in Nijmegen gebruikt om hun aanwezigheid aan te tonen, gaan duidelijk over Frankrijk. Het Bronnenboek geeft 2 teksten, maar **slaat er 7 (zeven!) over**. In die 7 teksten blijkt duidelijk waar de Noormannen in de jaren 880 en 881 aan het plunderen waren. We noemen de plaatsen die in deze teksten genoemd worden: Doornik, Boulogne-sur-Mer, Bourbourg, Esquelbecq, Wormhoudt, Watten, Hesdin, Auchy-les-Moines, St.Martin-de-Fauquembergues, Gronemberghe, Bailleul, Veurne, Poperingen, Blangy, Renty, St. Pierre-de-Vendôme, St. Martin-de-Fauquembergues, de abdijen van Villiers en van Samer, Sangatte (pas 2 eeuwen later herbouwd) en Noviomagus. Was dit Nijmegen? De inwoners van Arras vluchtten naar Beauvais: die van Doornik naar Noviomagus (=Noyon), vanwaar zij pas 30 jaren later terugkeerden. **Wie de tekst uit 880 in Nijmegen wil plaatsen, moet met meer bewijzen komen dan slechts met de 'vertaling' van Noviomagus in Nijmegen, zonder verdere toelichting!** Lees meer over deze jaren in [hoofdstuk 3](#) van Het Valkhof 2000 jaar.

In Het Valkhof 2000 jaar wordt in [hoofdstuk 4](#) de kroniek van Otto van Freising genoemd met een verwijzing naar het Bronnenboek teksten 147 en 148 uit 1155. Die tekst wordt (bij uitzondering) nu eens wel vertaald. Daarin lezen we **"Noviomagum et iuxta villam Inglinheim"** (nageschreven van Einhard?). **Hier wordt wetenschappelijke fraude gepleegd. Zie kader hieronder.**

Tekst 147 gaat over de [de gedenksteen](#) van Frederik Barbarossa, die verwijst naar Julius Caesar en opvallend **helemaal niet naar Karel de Grote**, dat toch het grote voorbeeld van Frederik Barbarossa was en hem in zowat alles navolgde en hem zelfs heilig heeft laten verklaren (sic!). Van de tekst op deze gedenksteen wordt geen vertaling gegeven, anders hadden Leupen en Thissen hun misvatting over tekst 148 wel ingezien en alsnog kunnen corrigeren.

Over de hele periode tussen 809 en 925 slaat het Bronnenboek teksten over Noormannen in Noviomagus over. Het betreft teksten die de Nederlandse historici op Nijmegen toepasten, terwijl de Franse historici dezelfde teksten van dezelfde schrijvers met dezelfde jaren en met dezelfde details voor Noyon opvatten. Het betreft de feiten uit de jaren: 834, 837, 841, 859, 860, 870, 880, 881, 882, 890 en 925. Het waarom het Bronnenboek deze teksten die voorheen altijd op Nijmegen werden toegepast overslaat is wel duidelijk. Alleen wordt dat nergens toegelicht of erkend, wat we als **wetenschappelijk bedrog** kunnen kwalificeren!

Wetenschappelijke fraude!

Hier blijkt voor heel Nederland en alle historici het bewijs van **wetenschappelijke fraude en valsheid in geschrifte** gepleegd door Leupen en Thissen. Daaruit zou onmiddellijk ontslag moeten volgen, maar dus niet aan de Universiteit van Nijmegen! Daar is fraude blijkbaar toegestaan als het maar ten goede komt aan het behoud van mythen in Nijmegen! In **tekst 147** in het Bronnenboek wordt de Latijnse tekst van de gedenksteen van Frederik Barbarossa, (met opzet?) niet vertaald, omdat iedereen dan zou lezen dat het de volgende tekst (nr.148) categorisch tegensprekt. **En dan plegen Leupen & Thissen een tekstvervalsing in de kroniek van Otto van Freising door in deze tekst het woordje "et" tussen te voegen.** Nu zult U denken? Slechts één woordje: **"et"**. Maar door dat ene woordje wordt de inhoud geheel anders en wordt die enkele plaats die Otto van Freising bedoelt, plots twee plaatsen. In alle bronnenuitgaven, zowel de Monumenta Germanica Historica als in de Histoire de France, zelfs bij de amateur-historicus L.A.J.W. Baron Sloet uit de 19de eeuw, staat de tekst correct als **"Noviomagus iuxta villam Inglinheim": "iuxta betekent 'nabij'.** Het gaat dus over Noviomagus bij Inglinheim. De Nijmeegse vervalsers hebben ervan gemaakt : **"Noviomagum, et iuxta villam Inglinheim"**, waardoor de vertaling wordt: te Nijmegen **en** bij Inglinheim. De bedoeling van deze vervalsing is duidelijk. De juiste betekenis van de zin van Otto van Freising spreekt over een **Noviomagus bij Inglinheim** gelegen, waarmee onmiskenbaar **Neustadt** bedoeld wordt en niet

Nijmegen.

De Universiteit en de club van Nijmegen kunnen dit niet straffeloos laten passeren, indien zij er nog prijs op stellen door de historische wereld serieus genomen te worden.

Nu is de vraag gerechtvaardigd of deze valsheid ook al is gepleegd in de tekst van Einhard, die over hetzelfde schrijft. Bedoelde Einhard ook Neustadt en niet Nijmegen? Van de tekst van Einhard bezitten we geen originelen, slechts kopieën uit de 10de (?) en uit de 12de eeuw. In hoeverre zijn die kopieën ongewijzigd overgeleverd?

Zijn de historici wel deskundig genoeg?

Met het Bronnenboek wordt precies bewezen wat niet de bedoeling was, namelijk dat de Nijmeegse traditie vals is. Het Bronnenboek van Nijmegen erkent hiermee het gelijk van Albert Delahaye.

De belangrijkste jaartallen uit de regeerperiode van Karel de Grote 768 en 814 slaat Het Bronnenboek over, net als meerdere jaartallen waarin Noviomagus genoemd wordt. In 768 werd Karel de Grote **in Noviomagus gekroond tot Koning van de Franken**. Het is wel duidelijk waarom Het Bronnenboek dit overslaat. **Dit Noviomagus was onbetwist**

Noyon. Daarmee vervalt het uitgangspunt van Het Bronnenboek waarin Noviomagus steeds als Nijmegen wordt opgevat. En in 814 overleed Karel de Grote en werd begraven in Aquis Granni. Was dit [Aken](#) waar zijn corpus nooit gevonden is?

Vermeldingen van Nijmegen?

Einhard beschreef in de biografie van Karel de Grote dat Karel was begonnen met de bouw van schitterende paleizen, één te Ingelheim, een ander te Noviomagus. De schriftelijke gegevens betreffende Nijmegen blijken hoofdzakelijk ontleend te zijn aan vermeldingen van Noviomagus in historische bronnen. Die vermeldingen vóór de 12de eeuw blijken niet over Nijmegen te gaan, maar over Noyon, of over andere plaatsen die in de Romeins tijd Noviomagus heetten. Als je het verschil in oude teksten waarin Noviomagus genoemd wordt niet weet tussen Noyon, Nijmegen, Neumagen, Neustadt, Neuville-en-Condroz of Novillare in Italië, kun je jezelf geen deskundig historicus noemen. Zie in de linker kolom "*De Club van Nijmegen*".

Het is belangrijk te wijzen op het feit, dat Nijmegen, ofschoon heilig overtuigd van zijn Karolingische legende, toch maar een halve mythe heeft. De historici zetten er vier eeuwen een Karolingisch paleis neer, maar zij zijn een kerk vergeten, wat toch een onontbeerlijk bestanddeel van een palts en van een Karolingische stad was. Volgens de fabeltjes heeft die stad voor 1125 ook al vier eeuwen bestaan, maar dan wel zonder kerk, zonder priester, zonder enig teken van christelijk geloof of christelijke cultuur. Het onbehaaglijk gevoel heeft bij Delahaye trouwens al lang bekropen, dat Nijmegen een heidense enclave is geweest in christelijk Nederland. Gingen de paleisbewoners en de inwoners van Nijmegen dan iedere zondag ter kerke in Aken, Maastricht, St. Odiliënberg of Susteren, in die tijd de dichtbij gelegen plaatsen met kerken? Of gingen ter kerke in Kleef of in Dorestad waar meerdere kerken bestaan zouden hebben?

Het Bronnenboek van Nijmegen laat in 1024 wel een bisschop per parachute in Nijmegen neerkomen, doch die man is dezelfde dag weer naar zijn zetel te Noyon vertrokken, omdat er in Nijmegen geen kerk was waar hij kon pontificeren of zelfs maar een stille Mis kon opdragen. In het hele Bronnenboek is geen spoor te vinden van een kerk, parochie of zelfs maar de minste band met een bisdom. Aan de hand van de latere geschiedenis zou men moeten aannemen, dat die niet-bestaande kerk hiërarchisch onder het bisdom Keulen ressorteerde; het gebied van Nijmegen deed dit in elk geval. Welnu, in Keulen, in Rome of waar ook ter wereld is niets te vinden van een Nijmeegse parochie of kerk tussen de 8e en 12e eeuw. In feite doet het nieuwe Nijmegen zijn intrede in de geschiedenis door de St. Nicolaas-kapel, die zeker ouder is dan 1125, het jaar van de eerste schriftelijke vermelding van de stad. De belangrijkste overslag van het Bronnenboek blijkt nu; het scherm met een dode mus. Nijmegen bluft al eeuwen lang met een halve mythe, waaraan het belangrijkste deel ontbrak. Het spreekt vanzelf dat dit kapitaal gebrek inmiddels ook werd opgevuld. Leupen, eerste auteur van het Bronnenboek, heeft de Nijmeegse "oerparochie" ontdekt, en een kerk van het paleis, bovendien nog een kerk van de parochie. Zo komt men plots met een Ste.Gertrudiskapel of kerk opzetten, een uit de duim gezogen bewering van [Willem van Berchen](#) in c.1460. Deze uit de duim gezogen bewering, waarover geen letter in de bronnen te vinden is, begint al een nieuwe mythe te vormen, die mede door Dr. J. Brinkhoff aan de man werd gebracht. Lees meer over de [St.Nicolaas-kapel](#). Daarnaast moet niet vergeten worden dat van het paleis van Karel de Grote te Nijmegen archeologisch niets, nog geen steen of scherf gevonden is. Het heeft er niet bestaan. Lees meer over dat [nooit gevonden paleis](#).

Dr Leupen had het ongeluk dat ten gevolge van een zelffout op het titelblad van het eerste Bronnenboek „Bronnenboek” staat te lezen. Vergenoegd zegt Delahaye nu: „Hij krijgt in het publiek zijn Bronnenboek uitgetrokken, onder welke bedenkelijke naam hij zijn eerste publikatie presenteerde, en 't zal een pikante vertoning worden. De broek van Leupen zal ik tot in der eeuwigheid beroemd maken”.

In Nijmegen laat men de Karolingische geschiedenis na de Romeinse tijd weer beginnen met de oorkonde van Karel de Grote uit het jaar 777.

Van de 14 namen uit deze oorkonde wordt de determinatie van 10 namen compleet verzweigd. Het Bronnenboek noemt 7 plaatsen niet eens. Met slechts 4 plaatsen (is 28%) wil men bewijzen wat door de overige 10 plaatsen (is 72%) weersproken wordt. Vinden Leupen en Thissen en de Club van Nijmegen dat verantwoord historische wetenschap?

Studenten?

Het Bronnenboek van Nijmegen is geschreven, neen, **samengesteld door studenten!** onder leiding van P. Leupen en B. Thissen van het Instituut voor

'Actum Novimago'.

Het Bronnenboek produceert 48 teksten waarbij slechts 'Actum Novimago' (of varianten) wordt genoemd. Het zijn feitelijk nietszeggende teksten, die geen enkel bewijs bevatten, dan **slechts een povere en doorzichtige manipulatie zijn om een bepaalde indruk op te dringen**, vooral omdat zij door Leupen & Thissen zo bijzonder zorgvuldig zijn uitgezocht. Het betreft de volgende nummers van het Bronnenboek: 20, 23, 24, 27, 31, 33, 36, 37, 38, 42, 43, 44, 45, 46, 49, 50, 51, 52, 57, 60, 64, 65, 67, 70, 74, 88, 89, 91, 94, 97, 98, 101, 102, 103, 104, 105, 108, 112, 114, 117, 120, 121, 124, 125, 128, 134, 135, 136. Derhalve **48 teksten**, waar **zonder het minste bewijs de interpretatie Nijmegen aan de lezers wordt opgedrongen**. Er valt niets tegenin te brengen: losse beweringen zijn immers niet te weerleggen.

En dan roepen Leupen & Thissen uit: **”Welke stad in Nederland kan bogen op zoveel vermeldingen”**. Dan is de tegenvraag gerechtvaardigd: **”Welke historische studie wil met 104 losse beweringen haar geschiedenis aantonen?”** In de moderne literatuur bestaat er geen. Men moet tot ver in de middeleeuwen teruggaan om iets soortgelijks te vinden, toen fabelschrijvers van alles beweerden zonder kennis van zaken.

Van de 136 teksten uit het Bronnenboek tot 1075 blijven er welgeteld **30** over, die het bespreken waard zijn. Leupen & Thissen zouden hun ogen uit het hoofd moeten schamen, nu ze met zulke nietszeggende argumenten, die geen enkel bewijs bevatten, durven aan te komen om hun gelijk aan te tonen.

Naast deze "Actum Novimago"-teksten produceert het Bronnenboek een aantal teksten, waarin Noviomagus in verband met Aken wordt genoemd. In die teksten zit eveneens geen enkele aanwijzing, zelfs geen bewijs, dat de interpretatie van Nijmegen juist is. Vanzelfsprekend slaan Leupen & Thissen alle teksten over, waar Noviomagus vlak vóór of ná een Franse residentie wordt genoemd, zoals Compiègne, Verberie, Quierzy en andere plaatsen. **Die overgeslagen teksten zeggen feitelijk veel meer dan de teksten die wel gegeven worden.**

TOCH BOOMSTAMMEN ?

Wie kennis maakte met „Holle boomstammen — de historische mythen van Nederland ontleend aan Frans-Vlaanderen”, zal ook deze variatie op hetzelfde thema niet willen missen, waarin de auteur het ondertussen gepubliceerde Bronnenboek van Nijmegen te lijf gaat. Was de toon bijwijlen allesbehalve akademisch, de inhoud lijkt eens te meer raak. Je vraagt je af wanneer de hooggeleerde vaklui nu eens heel concreet en terzake Delahaye's stellingen gaan ontmantelen? Dat mag echt niet meer zolang uitblijven, zoniet rest niet slechts van het Nijmeegse Bronnenboek, maar ook van hun reputatie nog slechts brandhout!

Middeleeuwse Geschiedenis der Katholieke Universiteit Nijmegen. Het is een wanproduct en een aanfluiting van historisch onderzoek en historische wetenschap, zoals enkele deskundige recensenten schreven. **Dat moet je ook niet overlaten aan studenten die het vak nog moeten leren, stelde Albert Delahaye.** Het geeft wel precies aan hoe de historische wetenschap werkt. Het is dan ook onvoorstelbaar dat andere historische coryfeeën er hun instemming aan gegeven hebben. Onvoorstelbaar? Neen, geheel voorstelbaar, immers zo werkt de historische wetenschap die bestaat uit 'nashrijverij'. En degene die daaraan niet meedoet, maar op zoek gaat naar de oorspronkelijke bronnen, is dan de gebeten hond, in dit geval Albert Delahaye.

De Club van Nijmegen.

De medeplachtigen in deze onwelriekende affaire moeten ook bekend worden gemaakt. Blijkens het Bronnenboek bestaat **De Club van Nijmegen**, die op 31 oktober (Hervormingsdag!) 1977 het 'ondergeschoven kind' ten doop hield, uit de volgende personen:

- prof.dr.J.E.Bogaers - Katholieke Universiteit Nijmegen.
- B.A.M.Kruysen - Gemeente-archief Nijmegen,
- dr.J.K.Haalebos - Katholieke Universiteit Nijmegen,
- dr.F.Gorissen - Kleef.
- prof.dr.C.van de Kieft - Universiteit Amsterdam,
- drs.H.Sarfati - R.O.B. Amersfoort.
- dr.J.H.F.Bloemers - R.O.B. Amersfoort.

(opvallend en in tegenspraak met hetgeen in het Bronnenboek wordt beweerd, is wat Sarfati en Bloemers zelf schrijven zoals in 'Archeologie in Nederland' en 'Onder heide en akkers').

Als coryfeeën, die hand- en spandiensten verrichtten, worden genoemd:

- prof.dr.D.P.Blok - Universiteit Amsterdam.
- F.J.H.M.Dickmann - waarnemend gemeente-archivaris van Nijmegen,
- drs.G.Th.M.Lemmens - directeur van het Nijmeegse Museum.

Dat deze **Club van Nijmegen** vooral bestaat uit Nijmeegse historici is vanzelfsprekend. Zij hebben immers heel wat te verliezen. Maar dat Amsterdam en Amersfoort ook deelgenoot zijn in deze afgang is voor hen te betreuen. Wisten zij niet beter? Hebben zij zich erin laten luizen?

Van **prof.dr.D.P.Blok** is het nog wel te begrijpen. Hij had immers nog wat appeltjes te schillen met Delahaye. Maar heeft Blok zijn eigen Lexicon wel eens gelezen en vergeleken met het Bronnenboek? Dat valt te betwijfelen. Blok noemt zelf over de Romeinse tijd de jaartallen: 1ste helft 1ste eeuw, de jaren 107, 170, 180, 2de en 3de eeuw. Daarna de 8ste eeuw (Ravennas), 13e eeuw (Peutingerkaart). Dat zijn 8 verwijzingen naar teksten. **Zie U ook hier het gat tussen de 3de en 8ste eeuw?** In het Bronnenboek worden 18 teksten vermeldt over de Romeinse

Een Broddelboek.

Met het Bronnenboek van Nijmegen dachten de professoren Leupen, Bogaers en nog een tiental *gerenommeerde* historici en archeologen (zie de lijst in de kolom hiernaast), eens definitief af te rekenen met die dilettant Albert Delahaye. Nou, dat hebben we geweten. **Het werd juist een eclatant succes voor Delahaye.** Met het Bronnenboek, dat beter de naam **Broddelboek** zou hebben gekregen, wordt duidelijk dat zelfs professoren geen verstand van klassieke teksten en van historisch geografische wetenschap hebben. Met het opvoeren van **Harduinus als bisschop van Nijmegen** valt de bodem onder het Bronnenboek uit, maar ook onder de hele geschiedenis van Romeins en Middeleeuws Nijmegen.

Het Bronnenboek toont precies aan dat men in Nijmegen sinds 1955 (!) in zo'n kleine 30 jaar weinig is opgeschoten, want **het bewijst helemaal niets**. De auteurs kunnen nu wel verklaren dat ze alles nauwkeurig hebben onderzocht en gecontroleerd, maar sommige mensen - archivariissen bijvoorbeeld - zien liever de gegevens in hun context, hetgeen des te klemmender wordt als geconstateerd wordt dat Leupen en Thissen graaf Floris IV in 1234 te Nijmegen in een toernooi laten sneuvelen, terwijl iedereen weet dat dit betreutenswaardig ongeval te Noyon in Picardië plaatsvond.

Het Bronnenboek van Nijmegen werd als volgt gepresenteerd:

NIJMEGEN – Nijmegen heeft er een uniek document bijgekregen. In de serie Nijmeegse studiën verscheen als deel 10 het „Bronnenboek van Nijmegen”. Een opsomming van documenten waarin tussen het jaar 0 en 1247, de plaatsnaam „Nijmegen” vermeld wordt.

Opmerking 1: de plaatsnaam **Nijmegen wordt in geen enkele oude bron genoemd**. Daarin staat nergens Nijmegen, maar Noviomagus, Niumago en andere variaties, die onjuist zijn toegepast op Nijmegen.

„Welke andere plaats in Nederland wordt in de periode tussen 777 en 1000 meer dan 70 maal vermeld?”, zo vragen de samenstellers Leupen en Thissen zich in de inleiding af.

Opmerking 2: Welke plaats in Nederland wordt tussen 777 en 1000 wel 70 maal vermeld? Als je de bronnen over Noyon erbij telt, zoals over de bisschop van Noviomagus en dat toernooi in Picardië, kom je wel aan 70. Albert Delahaye heeft inmiddels aangetoond dat bedoelde bisschop van Noviomagus een naam had en Harduinus heette. In Nijmegen werd hij uiteraard met de Germaanse naam Harry aangesproken. Dat hij een heilige was staat zonder meer vast, aangezien hij over **de gave van bilocatie** beschikte, zodat hij tezelfdertijd als Harduinus te Noyon en als Harry te Nijmegen werkzaam was. De H.Harry wordt aangeroepen voor diverse oogkwalen, zoals **scheelheid, kortzichtigheid en woordblindheid**. Zijn ijver stelt in Nijmegen echter teleur, vermoedelijk omdat het tot 1979 moest duren aler men enige aandacht aan hem besteedde en meende genezen te zijn van **scheel zien, kortzichtigheid en woordblindheid**. Het Bronnenboek bewijst dat die genezing in Nijmegen niet heeft plaats gevonden. Daar kijkt men nog steeds op het puntje van zijn neus. **Het hiernaast genoemde 'Bronnenboekje dat hem hinderlijk boven het hoofd zweeft'** is een toespel op de drukfout in de eerste uitgave, waarin staat **Het Bronnenboek van Nijmegen**. Zorgvuldige controle van de teksten heeft blijkbaar ook niet plaatsgevonden.

Opmerking 3: Albert Delahaye komt aan wel 266 teksten waarin Noviomagus en andere variaties vermeld wordt. Waarom slaan Leupen en Thissen en die andere 'deskundigen' deze teksten over? Staan ze die al af aan Noyon?

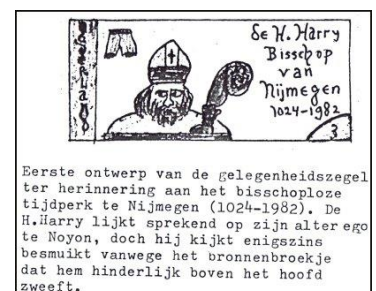
Opmerking 4: Aan de hier genoemde nauwkeurigheid valt danig te twijfel, gezien de vele blunders, zoals door bisschop Harduinus van Noyon een bisschop van Nijmegen maken. Die genoemde kanttekeningen in de tweede (herziene) druk waren slechts nietszeggende excuses voor een aantal blunders waar Delahaye op gewezen had. Je vraag je terdege af hoe deskundige deze 'deskundigen' feitelijk wel waren?

Opmerking 5: In de Inleiding van het Bronnenboek stellen Leupen en Thissen alle teksten over Noviomagus gezien en meegenomen te hebben. Waarom doen ze dan de oproep dat ze **hopen dat ontdekkers van nieuwe vermeldingen de weg naar ons zullen weten te vinden**? Als je echt deskundig bent, heb je al die teksten allang gevonden, misschien overgeslagen, omdat ze niet over Nijmegen gaan! Maar nadien kregen Leupen en Thissen inderdaad nog enkele teksten aangereikt van amateur onderzoekers!

Samenvattend: dit bronnenboek, waarvan de studenten die het mede samenstelden veel geleerd zullen hebben, is een nuttig en betrouwbaar hulpmiddel en verdient navolging voor andere steden.

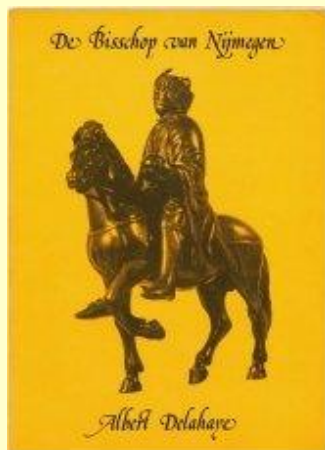
G. van Herwijnen

Toch had het Bronnenboek ook **medestanders** en werd het zelfs geprezen, zoals door **G. van Herwijnen** in het Tijdschrift voor Geschiedenis (jrg.4, 1983). Van Herwijnen noemde het **een nuttig en betrouwbaar hulpmiddel**, dat navolging verdient voor andere steden. Nuttig is het zeker nu eindelijk de bewijzen op tafel komen waarop Nijmegen haar geschiedenis baseert, maar **betrouwbaar**? Met zoveel blunders en zo'n 2100 fouten en overgeslagen teksten? Hij vond het ook terecht dat de samenstellers geen uitvoerige bewijsvoering hadden gegeven, als antwoord op de vraag of met de in de bronnen genoemde plaats inderdaad Nijmegen bedoeld is. **Geen bewijsvoering?** Maar waarop zijn die opvattingen dan gebaseerd? Herwijnen wijst er stiltejes toch ook nog op dat de samenstellers tekst nr.111,



periode. Blok mist er zo'n 10. **Vanwaar dat verschil?** Gaat het volgens Blok in die teksten niet over Nijmegen? Ik kan het daar volledig mee eens zijn. Vanaf de Karolingische tijd noemt Blok de jaartallen: 777, 804, 814 (dus maar 3 jaartallen tijdens de regeerperiode van Karel de Grote), 830, 856, 882, 891, 956, 973, 977, 980, 985, 1007, 1012-1018, 1039, 1065-1070, ca.1100, 1125, 1157, 1165, 1169, 1171 en als laatste 1197-1215. De onderstreepte komen niet voor in het Bronnenboek. Blok geeft tussen 777 en 1214 toch 26 teksten waarin het over Nijmegen zou gaan, het Bronnenboek geeft tussen 777 en 1215 ruim 150 teksten waarin het volgens hen over Nijmegen gaat. **Vanwaar die verschillen?** Kende Blok die teksten niet? Of vond Blok dat het in die teksten niet over Nijmegen gaat? Het is wel te begrijpen dat Blok zijn medewerking introk bij de tweede (en verbeterde!) editie van het Bronnenboek. Hij was het met de inhoud (na lezing?) niet meer eens en trok zijn medewerking als 'co-auteur' in. Blijkbaar was hij door Delahaye 'bekeerd' en gaf Delahaye hiermee volkomen en terecht gelijk. Hoe anders was zijn reactie bij [het debat in 1980](#).

Als kritiek op het Bronnenboek werd door Albert Delahaye "[De Bisschop van Nijmegen](#)" geschreven, in welke titel de grootste flater van het Bronnenboek wordt getaleerd **een nieuw benoemde "bisschop" in een niet bestaand bisdom, door de "historische paus" Piet Leupen**.



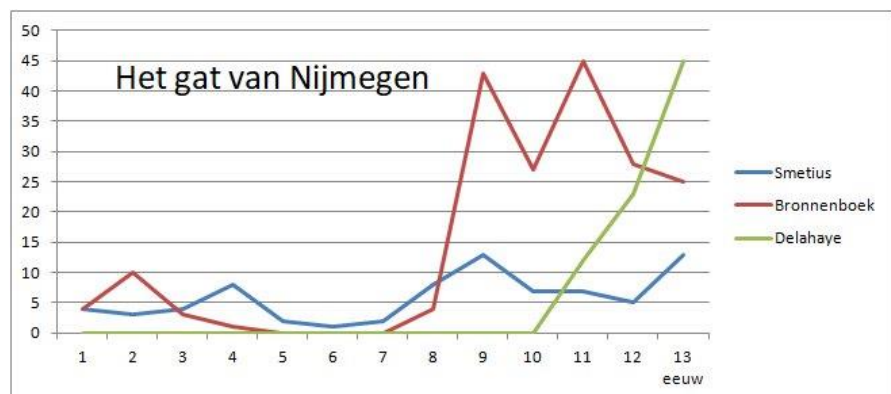
In het Bronnenboek van Nijmegen werden de gebruikelijke teksten aangehaald om aan te tonen dat de Karolingische palts wel degelijk in Nijmegen had gestaan. **Maar hoe zit het nu?** Leupen schrijft zelf in [Spiegel Historiae van dec.1980](#) dat in Nijmegen geen Karolingische palts heeft gestaan! Geschreven werd het Bronnenboek niet, slechts "nageschreven", voornamelijk van de Stede-Atlas van F.Gorissen uit 1956, die Leupen echter 'afkraakt' in datzelfde artikel in Spiegel Historiae. De auteurs Leupen en Thissen presenteerden Het Bronnenboek om eens en voor altijd alle bronnen aangaande Karolingisch Nijmegen te bundelen en om "van de doodoeners van Delahaye" af te zijn. In het Bronnenboek voerden zij ook een

die over de bisschop van Nijmegen gaat, beter niet opgenomen zouden hebben. Hij erkent hier dus **het gelijk van Delahaye**, al noemt hij dat niet. Over de overige fouten heeft hij het maar niet. Hopelijk hebben niet alleen de studenten veel geleerd, maar vooral ook de professoren die er hun naam onder gezet hebben. **Het is wel te hopen dat andere steden dit voorbeeld op deze manier niet gaan volgen.** Je vraagt je dit lezend toch af hoe deskundig deze Gerrit van Herwijnen wel is, om zich met deze kwestie te bemoeien waarvan hij laat blijken geen verstand te hebben. Van Herwijnen behoort in elk geval tot de club van traditionalisten die alle fouten in de Nederlandse historische geografie niet zijn opgevallen, inclusief de blunders in Het Bronnenboek van Nijmegen. Ben benieuwd naar zijn eigen publicaties in '*Bijdragen en Mededelingen betreffende de Geschiedenis der Nederlanden*'. Als die van eenzelfde niveau zijn heeft historisch Nederland nog meer op te ruimen.

Het Bronnenboek van Nijmegen is een overweldigende bevestiging van het gelijk van Albert Delahaye en toont onmiskenbaar aan dat de traditionele Romeinse en Karolingische geschiedenis van Nijmegen vals is. Wij zijn dr.Piet Leupen c.s. dan ook erg erkentelijk dat nu eindelijk de "bewijzen" op tafel zijn gekomen, waarop de geschiedenis van Nijmegen is gebaseerd. **Er blijft niets van over!**

Behalve dat de archeologie van Karolingisch Nijmegen blanco is, blijken nu ook de altijd door Nijmegen gebruikte teksten van Noyon te zijn.

In Het Bronnenboek van Nijmegen wordt ook '*het gat van Nijmegen*' (dat overigens steeds ontkend werd) glashard bevestigd doordat men **tussen 227 en 725 (dat is 5 eeuwen) geen enkele tekst** heeft. Slechts de Peutingercaart wordt nog genoemd die uit de 3e of 4e eeuw of uit de 12e of 13e eeuw stamt: blijkbaar is er nog keuze en weet men het zelf ook niet! Maar de [Peutingercaart](#) is een falsum. Zie de grafiek hieronder. Ook de kroniek van Johannes Smetius, waar Nijmegen nog steeds haar geschiedenis op baseert (lees meer op [Verdwenen Bataven](#)) vertoont hetzelfde gat. Die 5 eeuwen worden er zelfs 9 als men de teksten uit de 9e eeuw, die over Noyon gaan, schraapt (zie de groene lijn).



Op grond van nauwkeurig onderzochte bronnen komt dr. Leupen in zijn gisteren uitgebrachte „Nijmeegse bronnenboek" (zie elders deze pagina) andermaal tot de slotsom dat er geen twijfel over kan bestaan dat in Nijmegen een Karolingische palts gelegen heeft. Wetenschappelijk werd er overigens reeds eerder afgerekend met Delahaye's theorieën, ondermeer door de Nijmeegse hoogleraar Post.

Dat Leupen c.s. uitgaan van nauwkeurig onderzoek en gefundeerde bewijsvoering, blijkt allerminst uit Het Bronnenboek. Daarin staan naast 5 kapitale blunders, ook tientallen fouten bevat.

Opvallend en vreemd is ook dat de genoemde [hoogleraar Post](#) (zie daar) en zijn artikelen in Het Bronnenboek nergens vermeld worden. Blijkbaar zijn de argumenten van Post niet overtuigend geweest. Ze worden in elk geval niet meer genoemd. Post had als kerkhistoricus (als hij nog geleefd had) Leupen er in elk geval op gewezen dat een bisschop in Nijmegen nooit bestaan heeft.

De geschiedenis van Nijmegen begint, na een korte Romeinse bewoning, feitelijk pas in de 10de eeuw. Daarin worden dan wel nog oorkonden genoemd uit de tijd van Karel de Grote en over de Noormannen, maar die gaan allerminst over Nijmegen. Het gaat hierin over Gallia en Francia en Nijmegen heeft nooit in Gallia gelegen en net zo min in Francia. Zie bij [de Noormannen](#).

Met het Bronnenboek wil men in Nijmegen de **Karolingische traditie** van de stad bevestigen, maar men slaat de drie belangrijkste feiten uit het leven van Karel de Grote over: zijn kroning tot koning der Franken in 768, zijn kroning tot keizer in 800 en zijn overlijden in 814. Ze worden niet genoemd.

Het is nog steeds niet bewezen dat Nijmegen als een Karolingische palts beschouwd kan worden. De summieri schriftelijke aanwijzingen daarvoor slaan duidelijk op Noviomagus-Noyon, de stad waar Karel in 768 gekroond werd wat nergens betwist wordt. Dit is een specifiek probleem voor Nijmegen. Deze verwarring is meer dan 50 jaar geleden ontdekt en publiek gemaakt door Albert Delahaye. Diens ontdekking werd later vooral versterkt door blunders in de publicatie *Bronnenboek van Nijmegen* (1982), een boek dat onder leiding van prof.dr.Piet Leupen tot stand kwam. Dat dit boek een wanprestatie was, is overduidelijk aangetoond, iedere insider weet het, maar weinigen zeggen het en zijn daarom mede-schuldig aan dit debakel.

"**VER BENEDEN ELK WETENSCHAPPELIJK PEIL**" is de kwalificatie die Dagblad Trouw, 22 mei 1985 (C.D. van Oosten) aan het Bronnenboek van Nijmegen heeft gegeven. Nu de Katholieke Universiteit eindelijk met de bewijzen en argumenten is gekomen waarop de Karolingische traditie van Nijmegen zou zijn gebaseerd, blijken deze te bestaan uit een opsomming van teksten die zonder enige vorm van wetenschappelijke argumentatie klakkeloos op Nijmegen worden toegepast. Deze "klakkeloosheid" manifesteert zich als beste in de "benoeming" van Harduinus als Bisschop van Nijmegen, een historische blunder en een wanprestatie van de eerste orde!

Weet de Universiteit niet dat het Burgerlijk Wetboek bij wanprestatie ontslag op staande voet toestaat? Maar neen, professor Leupen en zijn co-auteurs bleven mooi op hun leerstoel zitten. Waar zien we dat meer in de wetenschappelijk, de juridische en medische wereld, dat grove fouten niet aan de kaak worden gesteld, maar worden vergoelikt door het 'old-boys-netwerk'? Behalve gerechtelijke dwalingen bestaan er dus ook historische dwalingen ofwel **sjoemel-geschiedenis**.

bisschop van Nijmegen ten tonele, die er echter nooit bestaan heeft. Het bleek bisschop Harduinus van Noyon te zijn. **Deze grove blunder wordt in het boek "De Bisschop van Nijmegen" genadeloos afgestraft.**

Met de "nieuw benoemde" bisschop van Nijmegen wordt tevens de lang bestaande verwarring tussen Nijmegen en Noyon, die altijd ontkend werd, feilloos bevestigd.

De gangbare historie van Nederland in het eerste Millennium is geen wetenschap, maar slechts methodische [naschrijving](#). De historici van de Universiteit van Utrecht (o.a. Hugenholtz, de grootste verdediger van Karolingisch Nijmegen.) distantieerden zich reeds van dit boek. Ook de afwezigheid van prof.dr.W.A. van Es is opmerkelijk, want als Karolingisch Noviomagus valt, dan volgt Dorestad even vanzelfsprekend als onvermijdelijk.

De verdeeldheid in historisch Nederland is tekenend en veelzeggend. Van de in het eerste Bronnenboek genoemde deskundigen trokken [drie historici \(Blok, Dickmann en Lemmens\)](#) zich bij de tweede versie terug. Zij bleken het niet eens met de inhoud van het Bronnenboek en worden in het tweede Bronnenboek niet meer genoemd als "co-auteurs". Het is tekenend en veelzeggend.

De verdeeldheid onder de historici tonen de mythen die bestaan ten aanzien van Karolingisch Nijmegen al aan. De echte kenners onder de historici huldigen zich een dodelijk stilzwijgen. Dat is hun enige weerwoord. Zij kennen de waarheid, maar durven die niet hardop te zeggen, slechts ter voorkoming van eigen reputatieschade.

Alleen degene die nauwelijks op de hoogte zijn van de feiten, blijven de mythen verkondigen als ware geschiedenis. Hoe minder deze *goedgelovigen* van de feiten op de hoogte zijn, des te feller is hun standvastigheid in het behoud van de mythen. De mythen zijn ook het enige dat zij over de hele Karolingische periode weten, waar ze dan ook graag aan vasthouden. Haal je die weg, dan hebben ze niets, dan staan ze met lege handen. Van twijfel of discussie hebben zij nooit gehoord en daarover willen ze ook niets horen. Die goedgelovigheid zij hen gegund, maar het is geen historische wetenschap.

Net zo min als het je lukt een kleuter ervan te overtuigen dat Sinterklaas niet bestaat, lukt het je ook niet de *goedgelovigen* ervan te overtuigen dat Karel de Grote niets met Nijmegen te maken heeft gehad.

Maar toch? Was deze blundering de aanleiding om de faculteiten mediëvistiek op de Universiteiten dan maar af te schaffen? Dat had dus juist niet moeten gebeuren, aangezien er nog het nodige werk te doen is met het herschrijven van de ware geschiedenis. Hoewel? Dat heeft Albert Delahaye al uitvoerig gedaan. Lees zijn boeken!

Voorbeeld van een tekst uit 850 die (begrijpelijk) niet in het Bronnenboek staat.

"Wat zal er geworden van Beauvais? Wat van Noviomagus en de andere voornaamste steden van Gallië? Moeten zij allen ten prooi vallen aan de aanvallen van de Noormannen?"

Bron: Chronicon S. Maxentii, Histoire de France, XI, p. 216 (Tekst 247 in De Ware Kijk Op).

Het "Bronnenboek van Nijmegen" van dr.P.Leupen is gepresenteerd als het standaardwerk van de bronnen, waarop [de Romeinse](#) en Karolingische geschiedenis van Nijmegen gebaseerd is. Het werd samengesteld door [de meest deskundige historici](#) van de Universiteiten van Nijmegen en Amsterdam. De historici van de Universiteit van Utrecht (o.a. Hugenholtz, de grootste verdediger van Karolingisch Nijmegen.) distantieerden zich reeds van dit boek. Ook de afwezigheid van prof.dr.W.A. van Es is opmerkelijk, want als Karolingisch Noviomagus valt, dan volgt Dorestad even vanzelfsprekend als onvermijdelijk. De verdeeldheid in historisch Nederland is tekenend en veelzeggend. Van de in het eerste Bronnenboek genoemde deskundigen trokken [drie historici \(Blok, Dickmann en Lemmens\)](#) zich bij de tweede versie terug. Zij bleken het niet eens met de inhoud van het Bronnenboek en worden in het tweede Bronnenboek niet meer genoemd als "co-auteurs". Het is tekenend en veelzeggend.

Voor de visie van Albert Delahaye is het Bronnenboek van Nijmegen een overweldigend succes geworden. **Het Bronnenboek bevestigt het gelijk van Albert Delahaye op een even onmiskenbare als overtuigende wijze!**

Het onvermijdelijke moest eens gebeuren, namelijk dat voor de verdediging van de mythen eens een grote blunder gemaakt zou worden. En dat nu is precies wat in het Bronnenboek gebeurd is, niet één keer, maar een hele rij flaters zijn er te vinden. Met als toppunt van ondeskundigheid de "benoeming" van een bisschop van Nijmegen door de "historische paus" dr. P.Leupen, die hiermee als deskundig historicus heeft afgedaan.

In "Het Bronnenboek van Nijmegen" worden 190 teksten opgevoerd, die moeten aantonen dat het in de citaten genoemde Noviomagus Nijmegen is en niet Noyon. Het is een triest herkauwen van middeleeuws geschrijf geworden, waarbij de auteurs (Leupen en Thissen) zich beroepen op interpretaties van anderen. Eigen onderzoek ontbreekt, aangezien deze teksten bij elkaar geraapt zijn door studenten (zie de inleiding van Het Bronnenboek), wat niet meteen gezien kan worden als deskundige wetenschap. Zelf de bronnen opzoeken en de teksten lezen, maar dan ook alle teksten zonder premature selectie, en **in samenhang** verklaren wat er staat, dat is historische geografie en juist dat missen we in het Bronnenboek.

Aangezien Karolingisch Noviomagus dezelfde plaats was als Romeins Noviomagus, moet ook deze naam voor Nijmegen worden weggestreept.

Karolingisch Noviomagus lag in Francia, Romeins Noviomagus lag in Gallië. Er is geen enkel bewijs dat Noviomagus de Nederlandse plaats Nijmegen zou kunnen zijn. Ook een kritische lezing van Het Bronnenboek van Nijmegen leidt tot deze ene conclusie: Romeins en Karolingisch Noviomagus is niet Nijmegen, maar Noyon.

De Bisschop van Nijmegen.

Als reactie op "Het Bronnenboek van Nijmegen" schreef Albert Delahaye het boek "De Bisschop van Nijmegen", waarin hij tekst voor tekst aantoonde dat de interpretaties van het Bronnenboek onjuist zijn. Daarop werd door J.E.Bogaers en P.Leupen in Numaga no. 3 van nov.1982 een weerwoord geschreven onder de titel "Nijmegen en de doodoeners van Delahaye".

Het artikel begint met de verwijzing naar de "waardevolle bijdragen van de hoogleraren R.R. Post en B.H.Stolte", die volgens Bogaers en Leupen reeds vele jaren geleden een afdoende bestrijding van Delahayes denkbeelden hebben geleverd.

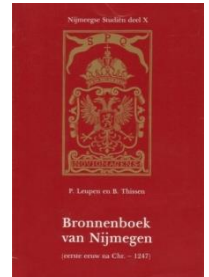
Vreemd is het dan, dat **uit de artikelen van Post en Stolte niets geciteerd werd in het Bronnenboek, noch dat ze genoemd worden in de literatuuropgave**. Zo waardevol waren deze bijdragen blijkbaar toch ook weer niet.

De "Bisschop van Nijmegen" heeft op zondag 21 februari volstrekt reglementair meegelopen in de Nijmeegse carnavalsoptocht, uiteraard viel hij niet in de prijzen, een profeet wordt immers in eigen land toch niet geloofd. Op maandag 22 februari dook de "Bisschop van Nijmegen" op in de grote carnavalsoptocht van het Kielegat en behaalde met ruime puntenvoorsprong de eerste prijs in de categorie individuelen.

Afbeelding in de kolom hiernaast: een Carnavaleske persiflage op de Bisschop van Nijmegen. De bisschop draagt het vaandel mee voorzien van de Vlaamse leeuw, om vooral aan te geven dat bisschop Harduinus van Noyon-Doornik in Vlaanderen missioneerde.

Prof.Bogaers die deze figuur zag lopen in het Carnaval van Nijmegen schoot er als een haas achteraan om te weten te komen wie zich onder die toog verborg. De betrokken Carnavalist bleef voor hem onbekend, maar wist hem wel te melden dat hij hem niet al te persoonlijk, maar de historische faculteit met 'de bisschop van Nijmegen' op de korrel nam, waarna de professor afdroop.

Nijmegen en de doodoeners van Delahaye.



Bovendien bleek, dat Nederlandse en Duitse historici de zelfde teksten met de zelfde feiten uit de zelfde jaren van de zelfde schrijvers op Nijmegen betrokken als de Fransen op Noyon. En hoe komt het, dat er in Nijmegen nooit voorwerpen zijn opgegraven afkomstig van het hof van Karel de Grote? Volgens Albert Delahaye zit daar duidelijk iets fout, geen opzettelijke geschiedvervalsing, maar een onjuiste interpretatie.



De Bisschop van Nijmegen die meeliep in de Carnavalsoptocht in Nijmegen, maar won geen prijs. Een profeet wordt in eigen land nooit geëerd!

Toetsing nodig

Men is geneigd te zeggen, dat Delahaye onweerlegbaar aantoonde dat niet Nijmegen, maar Noyon in Noord-Frankrijk de koninklijke en nadien keizerlijke residentie was van Karel de Grote en dat de geschiedenis van Nijmegen na de Romeinse periode pas weer begint in het midden van de twaalfde eeuw. Dit gegeven staat uiteraard niet op zichzelf. Het is slechts een schakel in een keten van feiten die aan het licht gebracht worden en die, wanneer zij juist zijn, nopen tot een herschrijving van onze vroege geschiedenis.

Het wordt tijd, dat het door Delahaye aangedragen materiaal verantwoord wetenschappelijk wordt getoetst. Wij zijn al te lang in het ongewisse gelaten. Er dient een in alle opzichten onbevooroordeeld, deugdelijk onderzoek door daarvoor wetenschappelijk toegeruste personen plaats te vinden. Delahaye heeft daar naar zijn werk recht op en voor de juiste kennis van de vroege periode van onze nationale geschiedenis is het wetenschappelijk noodzakelijk.

C. D. van Oosten

De onbeschaamdheid van het "Bronnenboek van Nijmegen" wordt ten top gevoerd door een tekst uit het jaar 1024, waarin bisschop Harduinus van Noviomagus wordt geïdentificeerd als "De bisschop van Nijmegen". Iedere middelbare scholier weet dat Nijmegen nog nooit een bisschopszetel heeft gehad!!!

De historici aan de Universiteit van Nijmegen weten dat blijkbaar nog steeds niet.....!

Leupen "verdedigt" zijn [selectie van teksten](#) als volgt: "We hebben in een aantal gevallen -190- voor Nijmegen gekozen en dus tegen Noyon, en zijn er van overtuigd dat deze lijst in hoofdzaak beantwoordt aan de huidige stand van de wetenschap". Einde citaat. Hoe anderen erover denken, o.a. W.A.Fasel, leest U in het kader hierboven.

In dit citaat erkent Leupen dus twee cruciale hoofdzaken, namelijk dat er wel degelijk een verwarring bestaat tussen Nijmegen en Noyon (iets dat steeds ontkend werd in historisch Nederland) en dat zijn interpretaties in hoofdzaak beantwoorden [aan de huidige stand van de wetenschap](#). Dat deze stand van de wetenschap stil is blijven staan bij hetgeen in [de 17e eeuw](#) beweerd werd, iets nieuws is er sindsdien immers niet bijgekomen, wordt echter niet vermeld.

De Graaf van Holland, Floris IV, ofwel Floris de Voogd, verongelukt in 1234 tijdens een FRANS toernooi in Noviomagus/Noyon. Hooggeleerd Nederland laat Floris de Voogd verongelukken tijdens een FRANS toernooi in Nijmegen. Alle historische faculteiten in Nederland laten dit geruis loos passeren!!!

De verwarring die altijd ontkend werd, wordt ook duidelijk in de zin: "Wanneer eind achtste eeuw melding wordt gemaakt van Niumaga of Noviomagi, is de naam vanaf dat tijdstip tot de twaalfde eeuw **meestal** verbonden aan de palts Nijmegen." Het gebruik van het woord **meestal** impliceert dat er dus ook een andere mogelijkheid bestaat. En juist deze andere mogelijkheid, deze verwarring tussen Nijmegen en Noyon, die in Nijmegen altijd ontkend werd, is het uitgangspunt geweest van alle studies van Albert Delahaye. Wat zijn uitgangspunt betreft, krijgt Delahaye hier van Leupen dus eindelijk gelijk. De eerste boeken van Albert Delahaye heetten immers "Het mysterie van de Keizer Karel-stad" en "Vraagstukken in de Historische Geografie van Nederland", titels waarmee de grote verwarring van de geschiedenis van Nederland ter sprake werd gebracht.

In zijn repliek op de door Delahaye genoemde blunders in het eerste Bronnenboek, geeft Leupen in het tweede (dus toch herziene) Bronnenboek als verweer aan dat hij "getracht heeft bij de verhalende bronnen allereerst de mening van de auteurs van deze bronnen weer te geven". Als weerlegging van de bisschop van Nijmegen voert Leupen aan dat "de schrijver van de Gesta zich vergist moet hebben" of dat "de bron niet ongeschonden is overgekomen". [Het is een typerend standpunt in de traditionele geschiedenis. Op deze manier kun je elke bewering "bewijzen"](#). "In grote lijnen - niet voor iedere vermelding afzonderlijk, daar viel niet aan te beginnen", schrijft Leupen, "hebben wij hierover verantwoording afgelegd in de inleiding tot het Bronnenboek. Wij hebben in een aantal gevallen -190- voor Nijmegen gekozen en dus tegen Noyon, en zijn er van overtuigd dat deze lijst in hoofdzaak beantwoordt aan de huidige stand van de wetenschap", aldus Leupen. Voor de uitleg over "voor Nijmegen gekozen en tegen Noyon" en "de huidige stand van de wetenschap": zie eerder op deze bladzijde.

De vraag blijft natuurlijk interessant en relevant, waarom een universitair college en universitaire wetenschappers bij een universitaire publicatie "niet voor iedere vermelding afzonderlijk" een verantwoording -noem het een toelichting- gegeven hebben, omdat "**daar niet aan viel te beginnen**". Er niet aan viel te beginnen? Hoezo niet? Wegens tijdgebrek? Wegens geldnood? Uit gemakzucht? Of was het wegens onwetendheid of misschien wegens onmogelijkheid? Waarom slaagt Albert Delahaye er in zijn eentje wel in om elke tekst van Het Bronnenboek van commentaar te voorzien en valt er wat Leupen betreft "niet aan te beginnen"? Zelfs niet met een heel universitair college en een dozijn studenten achter zich?

Voor de Romeinse tijd gaat het Bronnenboek helemaal af op de opvattingen van prof. J.E. Bogaers. Van de 18 genoemde bronnen komt de interpretatie 13x voor rekening van Bogaers. Dat Bogaers onvolledig is en de tekst bijvoorbeeld niet vertaald wordt of de vindplaats van de bron niet wordt vermeld, is blijkbaar niet bezwaarlijk. Maar het achterhouden van gegevens is verre van wetenschappelijk! Alsof er iets te verzwijgen is. Als deze gegevens wel bekend zijn, wordt meteen duidelijk dat alle interpretaties van Bogaers onjuist zijn. Als de vindplaats van de Romeinse gedenkstenen niet vermeld wordt, getuigt dat verre van een wetenschappelijke aanpak. Voor deze details verwijs ik naar [het hoofdstuk over deze 18 Romeinse \(en één Griekse\) bronnen](#).

In "De bisschop van Nijmegen" bespreekt Albert Delahaye uit het Nijmeegse Bronnenboek in alle 190 aangehaalde historische passages liefst 456 wetenschappelijk-methodische fouten!!!!

Het wordt ergerlijk als de wetenschappelijk volstrekt integere A. Delahaye door een aantal professorale onbenulligen (Het is niet leuk een proefschrift een tweede maal te moeten verdedigen!), op het "Niveau" wordt weggehoond. Aanvankelijk heeft men geprobeerd hem belachelijk te maken en voor gek te verklaren, toen dit niet lukte probeerde men hem dood te zwijgen

Opmerking:

Ten aanzien van de wegen op de Peutingerkaart die van Noviomagus naar Colonia Agrippina lopen, wordt in de "Bisschop van Nijmegen" nog de traditie gevolgd. In zijn in 1997 postuum uitgebrachte studie "De Peutingerkaart en het Itinerarium Antonini van Frans-Vlaanderen" geeft Albert Delahaye een nieuwe zienswijze. Hij was al langer van mening dat ook deze wegen niet vanaf Nijmegen over Limburg en over Duitsland naar [Keulen](#) gelopen hebben. Alleen heeft hij voordat hij dit kon publiceren, de bewijzen moeten verzamelen en beschrijven. Dat is in genoemde

uitgave gebeurd en derhalve zal het gedeelte van "Nijmegen" naar "[Keulen](#)" verplaatst moeten worden naar Noord-Frankrijk en wel van Noyon naar Avesnes-sur-Helpe, dat het Agrippina was dat behoorde bij de Limes Germanicus uit de 4e eeuw.



Bisschop **Harduinus van Noyon** liep mee in de Carnavalsoptocht in Nijmegen in 1982, als schertsfiguur om de Universiteit van Nijmegen in haar hemd te zetten.

Het Bronnenboek van Nijmegen.

In de opzet als standaardwerk voor de geschiedenis van Nijmegen, is het Bronnenboek allerminst geslaagd, het is zelfs een **wetenschappelijk onverantwoord** deceptie geworden. De teksten worden zo gemanipuleerd, dat de toepassing op Nijmegen bewezen lijkt. Niets is minder waar. Twee voorbeelden van bedoelde manipulaties geven we van [pagina 17](#) en van [pagina 39](#). Beide spreken voor zich.

Behalve de omvang stelt ook de inhoud teleur.

1. De eerste desillusie is de omvang van het boekje, waarin op net 40 bladzijden **slechts 190 teksten** worden genoemd. Opvallend is het **ontbreken van honderden (ruim 756!) teksten over Noviomagus** die men blijkbaar niet eens geraadpleegd heeft of **niet meer op Nijmegen van toepassing acht**. Opvallend is verder het ontbreken van talloze teksten die voorheen steeds op Nijmegen werden toegepast, maar nu -zonder verdere toelichting- niet meer worden vermeld. Een stad die zich beroept op een geschiedenis van 2000 jaar blijkt over de eerste 1250 jaar slechts 190 teksten bij elkaar te kunnen vinden en laat er honderden, die over dezelfde gebeurtenissen handelen, liggen. En van die 190 gaan alle teksten vóór het jaar 1125 ook niet over Nijmegen. Blijven er een 50-tal over, waarvan een aantal evenmin over Nijmegen gaan maar o.a. over Neumagen bij Trier of Novillare in Italië, andere Noviomagi. Al met al hebben de auteurs van "Het Bronnenboek" ([en hun studenten](#)) er een rommeltje van gemaakt! Zie voor de Noviomagus-plaatsen de kaart bij ["blunders en overgeslagen teksten"](#). Het boek heet "Bronnen"boek, maar geeft geen bronnen. Het verwijst slechts naar bronnen of geeft enkel gedeelten van de bronnen. Blijkbaar moet de lezer de bronnen zelf maar opzoeken? Het toont het onwetenschappelijke niveau waarop het Bronnenboek gestoeld is.

2. De tweede teleurstelling van het Bronnenboek is dat van veel (belangrijke) teksten **de vertaling ontbreekt**. Van de bedoelde tekst is door het publiek dus niet te controleren of het hier wellicht over Nijmegen zou kunnen gaan. Juist de "klakkeloze vertalingen" van plaatsnamen hebben in het verleden voor de grote verwarring gezorgd.

3. De derde ontgoocheling is dat bij alle gegeven teksten **een toelichting ontbreekt**, waarom het in de tekst genoemde Noviomagus als Nijmegen moet worden opgevat. De methode bestaat uit het citeren van een aantal teksten waarin sprake is van Noviomagus en waarvan zonder het minste bewijs Nijmegen wordt gemaakt. Zo bestaat tekst 18 uit slechts één woord: **Noviomagi**, waarbij als bron de "Tabula Peutingeriana" genoemd wordt. Er wordt niets gezegd over de overige plaatsen op die Peutingerkaart, of over de Nederlandse interpretatie van die plaatsen. Zo'n bron zegt dus niets ten gunste van Nijmegen en hiermee menen de auteurs desondanks de geschiedenis van Nijmegen te kunnen aantonen. Ook 56 aanhalingen in oorkonden met "Actum Noviomagus", zeggen niets ten gunste van Nijmegen, zolang niet is aangetoond op welke gronden hier Noviomagus met Nijmegen "vertaald" moet worden. Ook erbij gesleepte reisroutes zeggen niets ten gunste van Nijmegen. Opvallend is het ontbreken van teksten over Noviomagus, waarbij het overtuigend is dat Noyon bedoeld is, zoals teksten in verschillende kronieken die over [de kroning van Karel de Grote](#) in 768 te Noyon handelen.

Tekst 21 betreft [de bekende oorkonde uit 777](#). Deze tekst werd altijd als het "geboortebewijs" van Karolingisch Noviomagus beschouwd. Deze oorkonden bevat 14 namen van plaatsen, rivieren of streken. In het Bronnenboek worden alleen de plaatsen Niumago en Trajectum "vertaald" als Nijmegen en Utrecht en de rivieren Lockia en Renus als Lek en Rijn. Ubkirika en Dorestad worden wel genoemd, maar niet "vertaald". Blijkbaar twijfelt het Bronnenboek aan de gebruikelijke interpretatie Wijk bij Duurstede voor Dorestad, immers het wordt niet vermeld en ook niet als een bewijs gezien ten gunste van Nijmegen. De overige 7 namen (dat is 50%) in deze oorkonde worden betekenisvol overgeslagen. Tel daarbij het onvertaalde Ubkirika en Dorestad, dan is de balans 72% tegen 28% in het voordeel van het gelijk van Albert Delahaye. **Zie verder bij de Oorkonde uit het jaar 777!**

Maar toch geeft het Bronnenboek belangrijke openheid van zaken en wel in de bijlage. Daar wordt een lijst van bruggraven en richters gegeven. En wat blijkt? Deze lijst begint in het jaar 1165, wat precies het begin van Nijmegen aangeeft, tien jaar na de bouw van de palts van Frederik Barbarossa. In 1165 werd de eerste burggraaf aangesteld, die de door Frederik Barbarossa gebouwde burcht beheerde. Vóór dat jaar was er niets in Nijmegen. De lijst eindigt in 1795, het jaar dat de burcht van Frederik Barbarossa in Franse handen kwam en het begin van het verval aangeeft. Later werd de burcht volledig gesloopt. Over de burcht van Frederik Barbarossa valt nog het een en ander te vermelden. [Lees meer over de burcht van Barbarossa.](#)

In de inleiding van het (herschreven.) Bronnenboek worden een aantal feiten genoemd die precies aangeven hoe zorgvuldig het Bronnenboek is samengesteld. We lezen o.a. het volgende:

"Het hier bijeengesprokkeld materiaal geeft tevens aanleiding tot het stellen van vele vragen".

Het materiaal is dus bijeengesprokkeld en er blijven dus veel vragen bestaan, die onbeantwoord blijven. Men heeft dus wat "dode takjes bijeengeraapt (=sprokkelen), zonder op de levende bomen te letten". Men twijfelt dus aan eigen deskundigheid, omdat men de vragen niet kan beantwoorden. Het is een eerlijk erkennen van eigen onkunde. Hoezo durft men dan te spreken van een zorgvuldige studie?

"Reeds dadelijk bleek een nieuwe inventarisatie van gedrukte bronnen en literatuur, voortbouwend op de in 1956 verschenen Stede-Atlas van F.Gorissen, een noodzakelijk als zinvol uitgangspunt."

Het Bronnenboek erkent dus zondermeer dat de visie van Gorissen, die steeds klakkeloos als uitgangspunt werd gehanteerd, op veel punten herzien moest worden.

Maar ook hier, en hoe kan het ook anders, spreekt Leupen niet de waarheid. Zijn selectie van teksten is **rechtstreeks overgenomen uit de "Stede-Atlas van Nijmegen" van dr. Friedrich Gorissen** uit 1956. Deze Kleefse archivaris noemt in zijn Stede-Atlas van Nijmegen (kon niemand uit Nijmegen deze Atlas maken??) tussen 777 en 1180 liefst 80 teksten waarvan er 76 ook in Het Bronnenboek te vinden zijn. Vier van Gorissens teksten (uit 983, 1057, 1062 en 1180) met de vermelding Noviomago heeft Leupen niet overgenomen. Op grond waarvan deze teksten zijn vervallen wordt niet vermeld. Men staat ze dus af aan Noyon. Het aantonen van de altijd ontkende verwarring kan gewoon niet duidelijker. Daarnaast heeft Leupen nog 30 teksten toegevoegd aan die van Gorissen. De "selectie" van teksten van Leupen kan niet meteen erg wetenschappelijk genoemd worden, zeker omdat hij bijna nergens vermeldt, waarom de in de tekst genoemde Noviomago (en varianten) dwingend op Nijmegen betrekking heeft. Hij heeft gewoon dr. Gorissen "nageschreven". ([Naschrijverij](#) is helaas nog steeds het belangrijkste uitgangspunt in de historische "wetenschap". Zie de vele verwijzingen in de noten in historische publicaties! En dan meent Leupen ook nog dat het werk van Gorissen op veel punten herzien moest worden. Hierin heeft Leupen echter wel gelijk, maar dan dient hij eraan toe te voegen dat het ook voor zijn eigen werk geldt.

De **4 studenten** die het Bronnenboek samenstelden **konden slechts één semester besteden aan het verzamelen van het materiaal**. Daarbij is gewerkt volgens de door Edith Ennen in haar Rheinische Städteatlas gebruikte 'Stichwort-Schema' methode.

Het materiaal is dus in een half jaar bij elkaar gezocht. Hoezo zorgvuldige studie? En het werken volgens de Stichwort-Schema' methode betekent eveneens het accepteren van een grote mate van onzorgvuldigheid en onvolledigheid. Alleen indiceren op steekwoorden houdt immers in dat er niet naar de context gekeken wordt, wat vooral blijkt uit de vele fouten, de niet gevonden teksten en de door anderen gevonden **nieuwe** teksten die aan het tweede Bronnenboek zijn toegevoegd. Het "we hebben alle bronnen gezien" zoals Leupen beweert, blijkt door deze eigen aanvullingen al niet op te gaan!

Als voorbeeld van het indiceren mogen de teksten over de invallen van de Noormannen in de jaren 880 en 881 dienen. [Uit de hele serie teksten, poogt het Bronnenboek er 2 naar Nijmegen te trekken](#). De overige teksten zoekt men tevergeefs in het Bronnenboek, ofwel die zijn bij de auteurs niet bekend (zijn zij dan wel de deskundige die ze claimen te zijn?) ofwel zij erkennen dat deze niet over Nijmegen gaan, maar geven dit nergens toe (dan wordt dus de wetenschap en de lezer bedrogen)!

"Opnieuw is de lijst kritisch doorgenomen" lezen we vervolgens in de inleiding. "Alle gebruikte bronnen werden onderworpen aan een nauwkeurig onderzoek naar de betrouwbaarheid van de naam". De vraag is dan hoe zorgvuldig dat onderzoek geweest is, als alle genoemde [professoren van de Club van Nijmegen](#) zulke grote en kapitale fouten hebben laten staan? Zie bij [FLATERS](#).

Gelukkig erkent het Bronnenboek haar eigen tekorten: "Op dit punt zijn in het verleden en worden ook nu nog fouten gemaakt" en geeft als voorbeeld een Latijnse tekst van St.Vaast uit 889. "Zulke fouten zijn nog met vele andere te vermeederen". Inderdaad, een eerlijke en juiste conclusie. Het zullen er ruim 2000 worden. Zie bij **BLUNDERS** en **OVERGESLAGEN TEKSTEN**.



De verdienste van het Bronnenboek.

Feitelijk is het verschijnen van het Bronnenboek een goede zaak geweest, omdat de historische wereld van Nederland hiermede geëtaleerd heeft waarop de traditie van Nijmegen als Romeinse en Karolingische plaats gebaseerd was. Ook in Nijmegen werd ingezien dat de altijd geldende bewering "dat hoeven we toch zeker niet te bewijzen" niet meer opging. Zo kwam eindelijk de bewijsvoering op tafel.

Het heeft overigens velen verwonderd dat het in 1980 plots nodig gevonden werd om met het Bronnenboek aan te tonen, dat de altijd gehanteerde "zekerheden" toch bewezen moesten worden. Was er dan zelfs in de Nijmeegse historische wereld plots twijfel gerezen? Of wilde men met een **alles omvattend Bronnenboek** nu eindelijk Delahaye voor eens en altijd het zwijgen opleggen? De "bewijsvoering" blijkt te bestaan uit foutieve interpretaties, gemanipuleerde en zelfs vervalste teksten en zelfs enkele grove historische blunders, zoals "de benoeming van een bisschop van Nijmegen". Het Bronnenboek bewijst derhalve precies wat juist niet de bedoeling was, namelijk dat de Nijmeegse traditie vals is.

Zie voor de betreffende teksten [het hoofdstuk over Noviomagus](#) of het boek [De Ware Kijk Op](#). Lees die authentieke teksten en oordeel zelf.

Het complete materiaal.

Het Bronnenboek geeft aan dat dit [het complete materiaal](#) is dat men in Nijmegen ter beschikking had. De auteurs schrijven "dat ze alle bronnen hebben gezien" en dat de kwestie zo uitputtend mogelijk behandeld is. **Meer heeft men dus**

niet. Toch komt men in het herziene Bronnenboek dat binnen 4 maanden verscheen al een paar nieuwe vermeldingen van Noviomagus tegen, die door anderen zijn aangedragen. Dat logenstraft al meteen de bewering van de auteurs dat zij alle bronnen hebben gezien en de kwestie uitputtend behandeld is. Uit die nietszeggende aanvullingen blijkt overigens alleen, dat de verblinding nog in het gehele land heerst en dat zij geen lokale mistbank te Nijmegen is. Vervolgens roepen de auteurs op: "Wij hopen dat ontdekkers van nieuwe vermeldingen de weg naar ons zullen weten te vinden". Echt uitputtend is de zaak dus niet behandeld, immers men twijfelt zelf al aan de volledigheid van het eigen onderzoek. Of zouden de auteurs van het Bronnenboek zelf ook begrepen hebben dat ze "de gouden tekst" nog steeds niet gevonden hebben. Tevens wordt duidelijk geëtaleerd dat de auteurs "De Ware Kijk Op" nooit gelezen hebben, immers daarin staan alle teksten over Noviomagus, echter niet over Nijmegen maar over Noyon (Frankrijk) of over Neumagen (Duitsland) of over Neuville-en-Condroz (België) of over Novillare (Italië). Het onderscheid tussen deze plaatsen, die alle Noviomagus heetten, is bij de auteurs van Het Bronnenboek blijkbaar geheel onbekend, immers zij gooien de verschillende Noviomagi door elkaar. Er moet tevens gewaarschuwd worden speciaal te letten op wat het Bronnenboek overslaat; dat valt namelijk niemand op, doch dat is nog veel belangrijker dan de grove blunders. We raden iedereen daarom aan het boek "De Ware Kijk Op" aan te schaffen, immers hierin staan ook de **253 overgeslagen teksten** en hierin leest U tevens de WARE geschiedenis van Nijmegen.

Het complete materiaal?

Maar kennen de samenstellers van het Bronnenboek dan niet de teksten die de oude Nijmeegse schrijvers noemen? Hebben ze deze niet gezien? Zo noemen Johannes in de Betouw in Annales Noviomagi (1790) en Johannes Smetius in de Chronijk (1784) verschillende jaartallen en teksten die sinds de 18e eeuw op Nijmegen werden toegepast. Echter, in het Bronnenboek ontbreken ze. **Waarom zijn ze weggelaten?** Het Bronnenboek slaat ook de teksten uit 768 kroning en 814 sterfjaar van Karel de Grote over! Dat is toch wel weinig empathie met deze keizer die men in Nijmegen toch nog steeds op handen draagt en sinds 1962 zelfs met een groots standbeeld herdenkt.

We noemen nog meer overgeslagen jaartallen: **700, 713, 735, 768, 776, 779, 796, 799, 814, 817, 829, 831, 835, 838, 841, 851, 875, 885, 900, 902, 925, 947, 948,**

965, 968, 974, 990, 997, 1002, 1026, 1064, 1082, 1099, 1147, 1150. In al deze teksten is sprake van het verblijf van een der keizers of een andere gebeurtenis in Noviomagi of Noviomagus of andere varianten zoals Niumago.

Het verblijf van Julius Caesar in Nijmegen in 54 v.Chr., bij Smetius en In de Betouw nog genoemd, staat terecht niet in het Bronnenboek. Deze mythe is dan eindelijk verlaten. In de hierboven vermelde jaartallen handelde het volgens Smetius en In de Betouw steeds over Nijmegen. In het Bronnenboek worden deze teksten niet genoemd. Waarom zijn deze overgeslagen? Wist men niet van het bestaan van deze teksten? Zijn Smetius en In de Betouw al vergeten? In de Betouw wordt in de bibliografie nog wel genoemd (overigens met het boek Handvesten, niet met de Annales Noviomagi), Smetius komt men er niet tegen. En dat terwijl Smetius de bedenker van de Bataafse mythe in Nijmegen was. Hoe ondanbaar kan men in Nijmegen zijn. Of was Leupen inderdaad van mening dat het bij deze oude schrijvers niet over Nijmegen ging? Dan had hij dat wel moeten vermelden, wil hij integer en wetenschappelijk over komen. Maar ook dit ontbreekt bij Leupen.

Ook uit de Romeinse periode slaat Het Bronnenboek (c.q. Leupen) teksten over waarin Noviomagus of het Eiland der Bataven genoemd worden. Zowel bij Julius Caesar, als van Tacitus en die uit het jaar 70, 105, 176, 200, 262, 268, 286, 300, 310, 351, 360, 410 en 500. Deze staat Leupen dus af aan Noyon!

Met het Bronnenboek wordt -helaas voor Nijmegen- precies bewezen, wat feitelijk niet de bedoeling was, namelijk dat de Nijmeegse traditie vals is.

Na bestudering van het Bronnenboek (de zetduivel maakte er in een vooruitziende blik bij de eerste editie Bronnenboek van), blijft er van de Nijmeegse Karolingische en [Romeinse](#) traditie niets meer over. Zoiets kan ook niet uitblijven als men met het onderzoek naar de geschiedenis van het Noviomagus van Karel de Grote overlaat aan studenten die het vak nog moeten leren en men begint met het overslaan van de teksten die berichten dat Karel de Grote in 768 in zijn zetel te Noviomagus (is Noyon) tot koning van de Franken is gekroond. Deze teksten zoekt men tevergeefs in het Bronnenboek.

Ook teksten over de invallen van de Noormannen, die voorheen altijd op Nijmegen werden toegepast, zoekt men tevergeefs in het Bronnenboek. Deze teksten worden blijkbaar welwillend, overigens zonder enige vorm van toelichting of verklaring, aan Noyon afgestaan.

Wetenschap is geen invuloefening, maar een avontuur dat noopt tot het inslaan van onbekende paden. (Bloemers, Voeten in de Aarde, o.c. p.99).

Een analyse van het Bronnenboek.

Uit een analyse van het Bronnenboek blijkt er geen bewijzen gegeven te worden of te vinden zijn ten gunste van Nijmegen. Het wordt door Leupen en Thissen wel steeds beweerd, maar het zijn slechts aangenomen interpretaties. We kunnen het Bronnenboek verdelen in twee delen, die hieronder in aparte hoofdstukken besproken worden.

Over de hele Romeinse periode die in Nijmegen toch 2 eeuwen heeft geduurd, [worden in het Bronnenboek 18 teksten genoemd](#). Van geen enkele tekst (17 in het Latijn, 1 in het Grieks) wordt een vertaling gegeven.

- [Klik hier voor een overzicht van de eerste 18 bronnen uit het Bronnenboek: de Romeinse periode van 50-225 n.Chr.](#)

De centrale vraag is: "**Wat bewijzen deze bronnen ten gunste van Nijmegen?**"

De 18de bron is de Peutingerkaart, waarvan alleen de naam "Noviomagi" wordt genoemd. De overige plaatsen die van de Peutingerkaart traditioneel in Nederland worden gebruikt, worden nergens vermeld, evenmin als een toelichting waarom het genoemde Noviomagi dwingend als Nijmegen zou moeten worden opgevat. Deze aanname moet nu eens bewezen worden.

Volgens het Bronnenboek van Nijmegen duurde de Romeinse tijd in Nijmegen dus van **50 na Chr.** tot **227**. Dat is volkomen juist. Echter Nijmegen droeg in die periode nooit de naam Noviomagus. Dat is een aanname waarvoor geen enkel bewijs te vinden is.

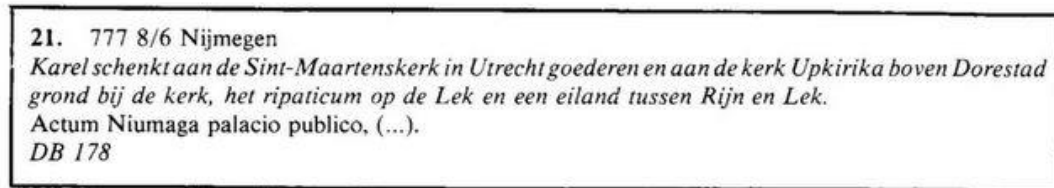
Het Bronnenboek laat de Karolingische periode beginnen in 770. In de tussenliggende 550 jaar wordt geen enkele bron aangehaald, ofwel er was dus NIETS. De periode waarin Nijmegen geen geschiedenis had heeft echter langer geduurd en wel tot 1125, toen in de bronnen **de nieuwe naam Neumaia** verschijnt: de echte naam van Nijmegen.

- [Klik hier voor de 9 bronnen uit het Bronnenboek over de regeerperiode van Karel de Grote \(768-814\).](#)

De centrale vraag is natuurlijk: "**Wat bewijzen deze bronnen ten gunste van Nijmegen?**"

Het "Broddelboek".

Het Bronnenboek is gepresenteerd als wetenschappelijk, maar kan, [samengesteld door studenten](#), slechts de kwalificatie van ondeskundig geblunder en zelfs wetenschappelijk bedrog krijgen. De auteurs ([P. Leupen en B. Thissen](#)) hebben met dit broddelwerk de historische wetenschap allerminst een dienst bewezen. Als het dan zo'n wetenschappelijk werkstuk was, waarom moest er dan binnen 4 maanden een hernieuwde druk verschijnen, waarin een aantal fundamentele zaken - waarop gegronde kritiek kwam- gewijzigd waren? Deze vraag alleen al toont het academisch niveau van het Bronnenboek aan. In een artikel in Numaga verklaart Leupen dat zij bij de genoemde -190- bronnen juist voor Nijmegen en niet voor Noyon hebben gekozen bij de interpretatie van die bronnen op grond van de huidige stand van de wetenschap. En dat is nu net het hele punt: die huidige stand van de wetenschap wordt door Albert Delahaye juist ter discussie gesteld. Leupen begrijpt er blijkbaar dus nog steeds niets van.



Het Bronnenboek geeft op blz. 18 deze tekst van de akte uit 777. Hier kan gesproken worden van een bewuste tekstvervalsing, want er worden zeven namen uit een oorkonde weggelaten, omdat men maar al te goed in de gaten heeft dat die namen in Nederland niet terug te vinden zijn. De overgebleven namen worden vertaald volgens de Nederlandse traditie. Zie voor de oorspronkelijke namen in de tekst [de akte van 777](#).

Opvallend is bovendien dat met het weglaten van het in de tekst genoemde "Lisiduna" weer eens glashelder wordt aangetoond, dat zelfs het Bronnenboek de locatie Leusden als niet-acceptabel beschouwd!

Het Bronnenboek van Nijmegen schept , wat betreft de altijd ontkende verwarring tussen Noviomagus=Nijmegen? of Noviomagus=Noyon!, eindelijk helderheid. Die verwarring is er dus niet meer. Alle geciteerde Noviomagus-teksten tot 1125 in het Bronnenboek blijken betrekking te hebben op Noyon. En de teksten die overgeslagen worden, en dat zijn er nog meer, die dus niet meer geclaimd worden voor Nijmegen, laat het Bronnenboek dus ook aan Noyon!

Juist met deze overslagen, die door het publiek niet te controleren zijn ([bestel De Ware Kijk Op, daarin staan ze allemaal](#)) wordt duidelijk dat Nijmegen een traditie handhaaft op grond van leugens en "valsheid in geschrifte!"

"Geen enkele andere plaats in Nederland wordt in de periode tussen 777 en 1000 meer dan 70 maal vermeld!", merkt Leupen in de inleiding zelf al op. Zelfs deze constatering heeft hem niet aan het denken gezet. Bestonden in Nederland slechts 3 plaatsen: Nijmegen, Utrecht en Wijk-bij-Duurstede? Waar lagen al die andere plaatsen die in diezelfde bronnen genoemd worden? Die zijn nooit gevonden in Nederland! In de documentatie van de abdij van Lorsch en van de abdij van St. Vaast te Arras tussen 673 en 1025 worden 120 plaatsen genoemd die in de Batua lagen. Geen enkele van deze plaatsen is ooit in de Betuwe teruggevonden, zelfs niet in de rest van Nederland. Geen enkele van deze plaatsen kom je tegen in het Bronnenboek van Nijmegen. Geen enkele van deze plaatsen kom je tegen in welke literatuur dan ook over Merovingisch of Karolingisch Nederland. In Noordwest-Frankrijk liggen ze allemaal, waar zelfs meerdere plaatsen tegenwoordig

nog exact dezelfde naam dragen. (zie voor de namen de boeken van Albert Delahaye, m.n. "De Ware Kijk Op" p. 239-277, en "De Bisschop van Nijmegen", p.46-53.

Het zijn 120 bewijzen tegen de traditionele opvatting van Karolingisch Nederland.

De documentatie van Noviomagus toont aan, dat de vermeldingen van de naam met zijn varianten één doorlopende en bij elkaar horende serie is waar geen ruimte blijft voor twee verschillende interpretaties. Van het begin tot het einde gaat het altijd over hetzelfde Noviomagus. Vanzelfsprekend moet men hierbij de [Batua](#) en de Vahalis op de juiste plaats neerzetten, anders blijft men 300 km van koers af.

Het Bronnenboek is samengesteld door studenten onder supervisie van professoren, die er ter goedkeuring immers hun handtekening onder hebben gezet. Dit 'proefwerk' van de studenten bevat een astronomisch aantal blunders en moet beschouwd worden als een klap in het gezicht van de historische wetenschap in Nederland. Enige blunders hebben de professoren nadien nog gepoogd recht te praten, onder andere in het tweede Bronnenboek en in het tijdschrift "Numaga", wat verloren moeite was, daar men met de doorzichtige en uit de duim gezogene uitvluchten nog dieper wegzakt in het historisch moeras van de mythen. Over de resterende massa fouten, al gesignaleerd in "De Bisschop van Nijmegen", zwijgt men in alle talen, omdat er geen uitvlucht voor te bedenken is. Nog minder kan men over de overgeslagen teksten spreken, want dan is men verplicht de reden van deze overslagen bekend te maken en te rechtvaardigen.

De zes onsterfelijke flaters bewijzen eigenlijk al voldoende dat [de auteurs van het Bronnenboek niet deskundig zijn in hun vakgebied](#), wat op nog spectaculairder wijze bevestigd wordt door het astronomisch aantal overgeslagen teksten.

Alle blunders komen uiteraard ook op rekening van de co-auteurs die, zoals ze zelf melden, "op een bijeenkomst werden alle op- en aanmerkingen verwerkt in de uitgave". Ze hebben dus bewust over de blunders heen gekeken, ze niet opgemerkt. Wat zijn dan de titels en professoraten van prof. dr. J.E. Bogaers (KU Nijmegen), B.A.M. Kruysen (namens het Gemeentearchief Nijmegen), dr. J.K. Haalebos (KU Nijmegen), prof. dr. F. Gorissen (Kleef), prof. dr. C. van de Kieft (Universiteit van Amsterdam), drs. H. Sarfatij (ROB Amersfoort) en dr. J.H.F. Bloemers (ROB Amersfoort). dan waard als ze de blunders niet eens hebben opgemerkt? Hieruit blijkt dat zelfs professionele historici geen verstand van geschiedenis hebben.

Het verzwijgen en onjuist toepassen van de bronnen, dat altijd als behoud van de mythen werd gebruikt, is nu het bewijs geworden van de valsheid van die mythen.

De grootste flaters zijn:

- De kroning van Karel de Grote te Noviomagus, waarvan iedereen weet dat dit NIET in Nijmegen, maar in Noyon plaats vond, wordt niet genoemd, net zo min als het overlijden van Karel de Grote in 814. Toch wel twee cruciale gegevens van een vorst waarvan men in Nijmegen beweert dat hij daar in alle pracht en praal een paleis bouwde. Uit de hele regeerperiode van Karel de Grote die toch 46 jaar geduurd heeft, worden slechts 9 teksten genoemd en slaat het Bronnenboek er vele tientallen over. Wij noemen dat een blunder!
- Harduinus, bisschop van Noviomagus, wordt door [de "historische Paus" Dr.P.Leupen](#) tot "[bisschop van Nijmegen](#)" geproclameerd, waarbij Nijmegen plots tot bisschopsstad wordt verheven. Nijmegen heeft NOOIT een bisschopszetel gehad. Deze bisschop van Nijmegen resideerde in Noyon! Andere **bisschoppen van Noviomagus**, zoals St.Eloy, St.Medardus, Berthmundus, Suffronis, Immo en Transmarus worden door het Bronnenboek overgeslagen, omdat het al te duidelijk is dat zij van Noyon zijn. **Zie de afbeelding hiernaast van de H.Harry, Bisschop van Nijmegen.**
- Het "toernooi van Noviomagus": Een toernooi in Picardië, waarbij graaf Floris IV van Holland noodlottig omkwam, plaatst het Bronnenboek in Nijmegen.
- Koning Karel de Eenvoudige, koning van West-Francië (Frankrijk), laat men in Nijmegen resideren.
- Keizer Hendrik II liet de benoemde, maar nog niet gewijde bisschop van Kamerijk wijden in de villa Walcras die deze vervolgens ten geschenke kreeg. Van dit Walcras maakt het Bronnenboek Walcheren. Het bisdom Kamerijk heeft NOOIT enige bezittingen op Walcheren gehad. Walcras was dan ook niet Walcheren, maar Walacria bij Brugge. Het Nederlandse Walcheren -een geïmporteerde doublure- bestond nog niet in 1012, waar alle inpolderingen immers nog moesten beginnen.
- De goederen van St. Bertijns te St. Omaars, een Franse abdij, lagen aan de Schelde (is de Renus) en niet aan de Rijn. De relieken van deze abdij werden naar Noviomagus=Noyon gebracht en niet naar Nijmegen (waar ze ook nooit zijn aangekomen)!

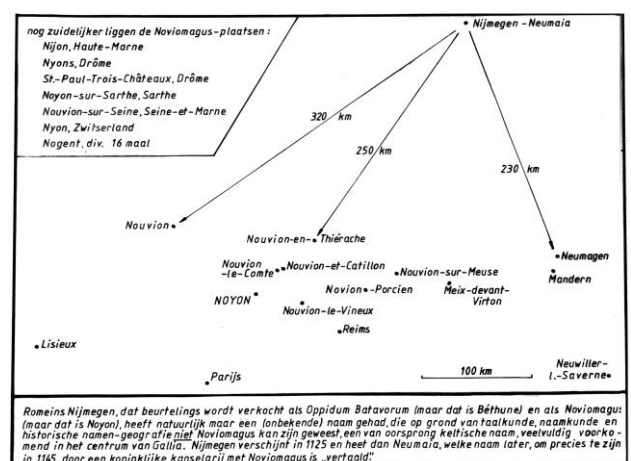
Het Bronnenboek presenteert tussen [ca. 770 en 1125](#) slechts 118 Noviomagus-teksten, waarvan het Bronnenboek stevast "Nijmegen" heeft gemaakt. Daaronder zijn 56 "Actum Noviomago" of een variant met de dagtekening van oorkonden, waar uit de gegeven context al helemaal niet is op te maken over welk Noviomagus het zou kunnen gaan. Het Bronnenboek maakt er dus zonder verdere "bewijsvoering" Nijmegen van. Van de overige 62 Noviomagus-teksten wordt ook zonder verder bewijs beweerd dat het over Nijmegen gaat. Er wordt geen enkel [beargumenteerd hard bewijs](#) geleverd dat het genoemde Noviomagus onmiskenbaar het Nederlandse Nijmegen moet zijn.

Tussen 1047 (de verwoesting van het Karolingisch paleis te Noyon) en 1125 (de eerste echte acte van Nijmegen) geeft Het Bronnenboek slechts één tekst. Deze tekst uit 1075 handelt over hertog Godfried van Neder-Lotharingen. Genoemd worden de plaatsen Thilen en Nimagum, wat voor het Bronnenboek foutief als Tiel en Nijmegen wordt opgevat. In de tekst wordt duidelijk verwezen naar Picardië, waar de oorlog steeds woedt en "de aarde doordrenkt is van vijandelijk bloed". Voor het Bronnenboek bestond Nijmegen de tussenliggende 78 jaar blijkbaar niet. Er worden immers geen enkele andere tekst gegeven. De overige teksten over Noviomagus in deze periode gaan dus blijkbaar niet (meer) over Nijmegen.

De blunders en overgeslagen teksten zijn:

- Over de **meer dan 200 Noviomagus-teksten** die het Bronnenboek overslaat en dus aan Noyon (of een ander Noviomagus, zie het kader hieronder) afstaat, wordt met geen woord verantwoord op basis van welke tekstkritiek het deze laat vallen en de 61 andere wel voor Nijmegen claimt. Deze behoren -evenals de 56 "actum Noviomago"- natuurlijk ook aan Noyon (of een ander Noviomagus) toe.

Romeins Nijmegen dat beurtelings wordt verkocht als Oppidum Batavorum (maar dat was Bèthune) en als Noviomagus (maar dat was Noyon), heeft natuurlijk een naam gehad, die op grond van taalkunde, naamkunde en historische namen-geografie niet Noviomagus kan zijn geweest, een van oorsprong Keltische naam, veelvuldig voorkomend in het centrum van Gallia (Celtica). Nijmegen verschijnt in 1125 voor het eerst in de geschreven bronnen en heet dan Neumaia, welke naam later, om precies te zijn in 1145, door de koninklijke kanselarij 'vertaald' werd met Noviomagus. Aan de Keltische naam Noviomagus voor Nijmegen is al eerder getwijfeld, echter deze twijfel werd niet onderzocht, maar onder tafel geveegd. [Zie de kaart hiernaast van de verschillende 'Noviomagus' plaatsen.](#)



Het Bronnenboek, en daarmee de Universiteiten van Nijmegen en Amsterdam, hebben nog steeds problemen met welk Noviomagus nu eigenlijk bedoeld wordt. In de teksten in het Bronnenboek, die steeds als Nijmegen worden opgevoerd, gaat het in werkelijkheid om de volgende plaatsen:

- Noyon, 91 maal
- Neumagen bij Trier, 9 maal
- Neuville-en-Condroz bij Luik, 6 maal
- Novillare in Italië, 1 maal

Het zijn dus 107 blunders op een rij.

Dan blijven er 29 teksten over, waarbij het inderdaad over Nijmegen gaat. Deze teksten zijn allemaal van ná 1145, wanneer er geen sprake meer is van een Karolingische kwestie.

Als je als historicus deze plaatsen, die allen Noviomagus heetten, niet uit elkaar kunt houden, is de vraag gerechtvaardigd op grond van welke deskundigheid men dan uitspraken doet tegen de visie van Albert Delahaye!

Vervolgens zijn er:

- **25 paleis-teksten**, waarin het paleis, het kasteel of de burcht van Noviomagus wordt genoemd. Deze worden overgeslagen en dus ook aan Noyon (of een ander Noviomagus) afgestaan. Dat het Bronnenboek zelf een totaal onaanvaardbare situatie van twee gelijknamige Karolingische residenties Noviomagus aanneemt, is nog tot daaraan toe. Maar dan is het uit hoofde van de eerste regel van tekstkritiek wel een verantwoording schuldig, op welke grond één serie "paleis van Noviomagus" voor Nijmegen wordt geclaimd, terwijl een andere serie "paleis van Noviomagus" aan Noyon wordt gelaten.
- **25 Noviomagus-, Batua- of Vahalis-teksten**, die voorheen altijd op Nijmegen werden toegepast, worden niet meer genoemd en worden derhalve aan Noyon (of een ander Noviomagus) afgestaan. Stilzwijgend wordt de verwarring tussen de twee steden erkend, openlijk wordt deze afgelogen. Vanzelfsprekend wordt met geen woord toegelicht, dat en waarom deze teksten opeens niet meer voor Nijmegen gelden.
- **84 Noormannen-teksten** worden overgeslagen, terwijl er [slechts vier wel worden genoemd](#). De gebeurtenissen in verband met de Noormannen vormen ook een samenhangend complex van feiten, dat ten overvloede door de massa vermelde streken en plaatsen een geografische bepaling heeft gekregen. Het gaat niet aan daaruit een klein fragment te happen en een verpletterende hoeveelheid gelijksoortige teksten te laten liggen. Toen prof. Bautier van de "Ecole des Chartes" te Parijs met een stalen gezicht volhield, dat de Noormannen in precies dezelfde jaren en op precies dezelfde dagen Noyon en Nijmegen konden hebben aangevallen, sloeg Albert Delahaye -en met hem velen die nog zelf na kunnen denken- achterover van verbazing. De professor had de geniale theorie ontwikkeld dat Noyon en Nijmegen alle twee Karolingische residenties zijn geweest, en dat 't alleen zaak is de teksten al naargelang de context tussen de beide steden te "verdelen", een methodiek die het Bronnenboek ook heeft toegepast. Bij zulke opvatting moet dan wel het tekstkritisch bewijs geleverd worden, waarom Nijmegen opeens kandidaat staat bij de Noviomagus-teksten, die al eeuwen voor Noyon golden.
- **180 Batua-teksten** worden genegeerd alsof het niks is, terwijl er een paar worden aangehaald om de interpretatie Nijmegen te steunen. Zouden we hier de teksten van de klassieke schrijvers bijtellen, dan stijgt het totaal met meerdere tientallen.
- **72 Renus-teksten** worden overgeslagen, die men derhalve aan Noord-Frankrijk afstaat, natuurlijk zonder te verklaren waarom deze niet geclaimd worden. Bij 5 teksten die men over de Renus geeft, wordt wel gepoogd te verklaren dat het om Nijmegen zou gaan.
- **11 Vahalis-teksten** die derhalve eveneens aan Noyon worden afgestaan, natuurlijk weer zonder te verklaren waarom deze niet geclaimd worden en enkele andere wel.
- **40 Frisia-teksten** die via de gezamenlijke Noormannen relatie ten nauwste met Noviomagus verbonden zijn.
- **16 Dorestadum-teksten**. Wanneer er welgeteld twee met zoveel nadruk gegeven worden, kan men er niet zestien zonder één woord van toelichting overslaan.

Totaal 599 overgeslagen teksten. Op de 118 wel aangehaalde teksten (tot 1125) een overweldigende overwinning voor Noyon!

Deze teksten worden in "[De Ware Kijk Op](#)", allemaal genoemd en besproken.! Schaf dit boek aan en oordeel zelf.

In teksten staan vaak meerdere gegevens. Telt men die van deze 599 overgeslagen teksten bij elkaar dan komt men op een totaal van ruim **800 overgeslagen gegevens!**

Voegen we daar de teksten en gegevens uit de Romeinse tijd en latere publicaties (Bronnenboek 2, artikelen in Numaga) bij, dan krijgen we de volgende balans: 150 onjuist geïnterpreteerde en ruim **5000** gegevens die zijn overgeslagen.

IS DIT OBJECTIEVE EN INTEGERE WETENSCHAP, OF IS HET OPGELEGD BEDROG?

Fouten konden ook niet uitblijven, wanneer men het onderzoek naar het Noviomagus van Karel de Grote begint met het overslaan van de vele teksten, die berichten dat Karel de Grote in 768 in "zijn zetel" Noviomagus (Noyon) tot koning van de Franken werd gekroond.

[Leupen, de auteur van het Bronnenboek](#), durft in een interview nog te beweren dat "Delahaye niet wetenschappelijk te werk hoeft te gaan!" Alsof het Bronnenboek wel wetenschappelijk is opgezet. "Wij staan in feite met de rug tegen de muur, omdat wij uitgaan van **nauwkeurig onderzoek** en **gefundeerde bewijsvoering** nodig hebben", verzucht Leupen in dat interview. Waar dat **nauwkeurig onderzoek** uit blijkt blijft onbekend, en waar die **gefundeerde bewijsvoering** in het Bronnenboek te vinden is, eveneens!

Op grond van dat **nauwkeurig onderzoek** komen de Universiteiten van Nijmegen en Amsterdam (de Universiteit van Utrecht heeft zich gedistantieerd van het Bronnenboek) tot de slotsom dat er geen twijfel over kan bestaan dat in Nijmegen een Karolingische palts gelegen heeft. **Dan vraagt een onafhankelijke lezer zich toch af hoe nauwkeurig dat onderzoek is geweest als er zoveel teksten zijn overgeslagen en als er binnen 4 maanden een tweede herziene versie van het Bronnenboek verschijnt, waarin een aantal cruciale zaken gewijzigd zijn.** Dit, nadat op het eerste Bronnenboek een epistel aan commentaren van Albert Delahaye gegeven werd. Heel wat teksten die in het eerste Bronnenboek nog wel stonden, bleken in het tweede Bronnenboek verdwenen, ofwel werden plots aan Noyon gelaten. En dat vraagt een kritisch lezer zich toch ook af, waarom de aanwezigheid van dat Karolingisch paleis door steeds meer historici ontkend wordt en het bestaan archeologisch nooit is aangetoond. Ondanks dat archeoloog [W.A. van Es in een radio interview eens stellig beweerde dat het paleis gevonden](#), is die vindplaats nog steeds onbekend. Zie bij [Onbegrijpelijk](#), hoofdstuk 6 over Karolingisch Nijmegen.

Het Bronnenboek zou wetenschappelijk zijn. Echter Leupen, de hoofdauteur van het Bronnenboek, laat keer op keer merken, dat hij, hoewel hij zegt deskundig te zijn, feitelijk geen verstand heeft van geschiedenis. Zo roept hij triomfantelijk uit dat Delahaye **een Duitse keizer in Noyon laat regeren!** Achtergronden, toch onontbeerlijk om sobere teksten van kronieken te begrijpen, daar schijnt Leupen nog nooit van gehoord te hebben. Hij is blijkbaar niet op de hoogte van het feit dat Noyon tot ver in de 12e eeuw een Duitse stad is gebleven, met een burcht van het H.Roomse rijk. Zij lag territoriaal wel in Frankrijk, maar heeft lang niet bij en zeker niet aan Frankrijk behoord. Ook het tekenen van documenten door vorsten die zich in het "buitenland" bevinden, schijnt bij hem onbekend te zijn. In de archieven van ons eigen land zijn daarvan vele voorbeelden te vinden als onze koningin in Porto Ercole in Italië verbleef en daar documenten tekende!

Opvallend is dat [Willem van Berchen](#) (tweede helft 15e eeuw), de Nijmeegse kanunnik en uitvinder van de Karolingische mythe, op de literatuurlijst van het Bronnenboek ontbreekt. Eveneens wordt Johannes Smetius (begin 17e eeuw) verzwegen, de dominee die voortborduurde op de fabels van Van Berchen en Nijmegen haar verkeerde Romeinse verleden schonk. Het verzwijgen van hun teksten mag dan ook gezien worden als een bewijs van de onwetenschappelijke en

niet integere manier waarop Nijmegen met haar geschiedenis omgaat. En dat noemt Leupen "wetenschappelijk te werk gaan" : het verzwijgen van bronnen die de mythe tegenspreken.

Opvallend is eveneens dat het Bronnenboek zwijgt over de publicaties van prof.Post, die heden nog wel eens aangehaald worden en die in de jaren 50 en 60 van de vorige eeuw een van de felste tegenstanders van Albert Delahaye was. De publicaties van Post zijn in 1965 in het tweedelig boek "Vraagstukken..." afdoende weerlegd. Daarna is niets meer van hem of zijn beweringen vernomen.

De historici en archeologen die zich achter het Bronnenboek hebben opgesteld en er hun handtekening onder hebben gezet, hebben hiermee aangetoond volslagen ondeskundig te zijn in hun eigen vakgebied. Derhalve hebben zij voor de rest van hun eigen werk en hun eigen interpretaties van de Merovingische en Karolingische historie elk vertrouwen verspeeld. Het zijn de historici van de [Club van Nijmegen](#). Met het samenstellen van de teksten in het Bronnenboek hebben zij, naast een pertinente tekstvervalsing, opzettelijk bedrog gepleegd. Bewust worden teksten overgeslagen. Dat zij van het bestaan ervan niet afweten kan niet aannemelijk worden verklaard. Het zou hun ondeskundigheid slechts verder kunnen bevestigen. Derhalve hebben zij deze teksten, die het Karolingisch paleis van Karel de Grote te Nijmegen radicaal tegenspreken, opzettelijk weggelaten. Zij hebben dus [opzettelijk de zaak belogen en bedrogen](#).

Feitelijk heeft de Club van Nijmegen de Nijmeegse Karolingische kwestie een goede dienst bewezen en de zaak in één slag opgelost. Het is afgelopen met Karolingisch Nijmegen, want het is één grote leugen en blijkt [de bok van de eeuw](#) te zijn.